

Luoi Atuuc Jethu

Wet nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buoth athör Wël Jethu cï Luka göt. Wet ril yen get Luka athör kënë, ee lön bï nyuooth te cï Wëi Nhialic koc ke køj Jethu buooth kuony thïn, ku bik Wet Puoth Yam riënke thiäi piny Jeruthalem ku Judia yic ëbën, ku Thamaria ku jol a pinynhom ëbën aya. (1-8) Yeen, anyiköl ë cäth koc cï gam, cïmën wäär jook yen rot kam koc Itharel agut te bï yen jäl a gam tënë koc pinynhom ëbën. Ee wic raan gät athör bï koc ye kueen njic ku detkë yic aya, lön koc cï gam aacie koc ke man koc Roma mac baai, ku lön nadë, gam koc cï gam ë te ye koc Itharel yanhdan theek thïn yen ë jol thääp.

Alëu bï luoi Atuuc Jethu tek yic ë diäk, ku bï nyooth te cï Wet Puoth Yam ye lueel rin Jethu thiëi piny thïn, ku jok akuut koc cï gam kecök. Luoi Atuuc aci tek yic kälä, (1) Cäth koc cï gam, jook Jeruthalem la nhial Jethu cök ciëen, (2) Wet Puoth Yam aci yet wuöt kök yiic pan Palestinia, (3) Ku ler tuej aya lön wärdit Adekdieet agut bï yet Roma.

Këdiit cï tïc Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wëi Nhialic cï ben kek riel koc cï gam gup Jeruthalem aköl Yan Ayum cïn yic luou, ku ler tuej ke tiit ke. Ku yïk akut koc cï gam kek kocken dït riel, käjuëc cï röt looi yiic cï lueel athör yic. Wet koc cï gam tuej aci göt kák cï lek koc yiic, ku kák cï röt looi cï göt athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ë wet kënë nyuooth pïr koc cï gam yic, ku jol amet ë rot akut koc cï gam yic aya.

Kák tö thïn

Guier koc njic kák cï röt looi 1:1-26

Löj cï Jethu lueel ciëen ku athönde 1:1-14

Raan cï kuany nyin Judath 1:15-26

Kë cï nyooth Jeruthalem 2:1-8:3

Kë cï nyooth Judia ku Thamaria 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tuej 13:1-14:28

Amat nhom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ë rou 15:36-18:22

Atuc ë diäk 18:23-21:16

Paulo aci mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma 21:17-28:31

1 ¹⁻² Tënë Thiöpiluth athördien tuej yic, yen aci get kák cï Jethu looi, ku kák cï piööc tewäär jook yen luide cök, agut aköl jot ye nhial. Tewen këc Jethu guo yäth nhial, ecii wet than piny ë riel cï Wëi Nhialic yiëk ye, tënë koc cï lœc bik atuööcke. ³ Nin thiärluan thuonde cök ciëen, Jethu ecii rot nyuooth arak juëc tënë atuööcke, ku bik njic, ke cïn diu, lön nadë ke yeen ajo pïr. Yeen ecii atuööcke tij ku jieem ke ke kák bääny Nhialic. ⁴ Ku nawen cä atuööcke kenhüim mat tetök, ke thon elä, “Duökkë jiël Jeruthalem. Tiëtkë Wëi Nhialic cï Wä thon bï tuöc we, wäär ca lek we. ⁵ Joon aci koc muooc nhüim ë pïu, ku nün lik, Wëi Nhialic bï we muooc nhüim abi tuöc we.”

Jethu aci yäth nhial

⁶ Nawen cï Jethu röm kek atuööcke, ke thiëckë, “Beny, ba koc Itharel col aa ben mac èmën?”

⁷ Go Jethu beer elä, “Aköl le yen kë bï looi, ku kák bï looi, aaye Wä guir rielde, ku acin këdun thïn bïk njic ye nén bï kek röt looi. ⁸ Ku na la Wëi Nhialic ben, ka bï we yiëk riel, ku wek aabï jam riënkje Jeruthalem ku Judia, ku Thamaria, ku jol a pinynhom ëbën.” ⁹ Wën cï yen jam këya, ke jot nhial, ku ë deei kek, ku kum luät bik cïi ben tij.

¹⁰ Ku jolke liith ke döt nhial, ku Jethu ke jiël. Teen nyin yic ke röör karou cï ruk aleth yer bö, ku keeckë atuuc lom, ¹¹ ku luelkë, “Koc Galilia, yenjö ye wek kööc ke we döt nhial? Yen Jethu, cï nyaai tënë we ku yeth nhial, abi la dhuk tecit te cï wek ye tiej thïn ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹² Kaam wén, ka atuuc Jethu jiél gon Olip nhom thiäák kek geu ke cít kilomíter tök, ku dhukkë geeu Jeruthalem. ¹³ Keek aaci jäl yet geeu ku lek yön yen ciëj kek thín. Atuuc Jethu, aake yi Pieter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wén Alpawuth, ku Thaimon, raan man koc thäi bik panden mac, ku jol a Judath wén Jemith. ¹⁴ Keek aake ye lac röm ku röökkë ke ya akut, kek diäär kök ku Maria man Jethu ku wämäthakën.

¹⁵ Nín lik cök, ke koc ci gam cít raan buoot ku thiär-rou ebën, aake ci kenhüim mat. Go Pieter rot jöt ku jieem, ¹⁶ “Wämäthkie, wet ci got athör Wél Nhialic yic abi rot dhiel tieej. Wéi Nhialic ecii wet lek Debit kee bi rot looi akoldä tene Judath, raan bi Jethu nyuoth koc dom ye. ¹⁷ Judath ee ye raan akuotda, ku yeen ecii Jethu kuany bi la abaj luoi bi looi luoidie yic.”

¹⁸⁻¹⁹ (Wéeu ci Judath riop luoi rec ci looi, aaci yen ke dom yooç, dom yen reet yen yeyic thín ku thou. Kénë, aaci koc ke ciëj Jeruthalem piy ebën, ku jolkë dom kënë aa cool thuojden, rin col Akeldama, ku wetde yic “Ee Dom Riem.”)

²⁰ “Ku aci got athör Waak Nhialic yic elä,
‘Bi yonde yic cien kee tö thín, ku cín raan ciëj thín.’
“Ku ecii got aya kälä,
‘Bi raan det nyiende löök yic luoi yic.’

²¹⁻²² “Këya, raan adhil rot mät yo, ku bi nji cimenda lón ci Jethu Bányda rot jöt raj yic. Raan buk mät yoyiic adhil a raan töj akuotda. Ku ee raan nji kän tey়on joo Joon luoiden miöc nhom cök, ku jol a tewäär ye yok cath kek Jethu agut akol jiél yen tene yo bi yäth nhial.”

²³ Ku jolkë koc karou gut rin, Jothepe ku ee nji aya ke col Barthabath (ee col Juthtuth aya), ku Mathayo. ²⁴ Ku röökkë elä, “Beny, yin anji kë tö raan ebën puöu, këya, nyuoth yo raan töj nhiar kamken karou, ²⁵ ku bi luui ke ya atuuc nyin Judath wäär ci nyäej piny, ku ler tene yen ye tede.” ²⁶ Ku jolkë cuet gek, ku bik raan tök kuany kam ee kockä karou. Ku raan yen cik ben loc ee ye Mathayo, ku jol met akut atuuc kathiäär ku tök yic.

Ben Wéi Nhialic

¹ Na la akol Yan Ayum cín yic luou ben, ka atuuc Jethu kuut kenhüim yön tök. ² Kam wén ke pek wei arööl det piykë nhial, ku yen arööl kënë ee cít arööl yomdit ril. Ku jol arööl yön awen reer kek thín thiööj yic. ³ Ku tiykë lök mac cít liep ke tek rot piny, ku raan tök kamken ee ye kë cít liem mac nyuc yehom. ⁴ Keek ebën, aake ci Wéi Nhialic löony kegup ku jieemkë thok kök, rin ci Wéi Nhialic ke yiëk riel ku bik jam thok kök cie thuokken.

⁵ Koc juëc Itharel ke ciëj wuot koc yiic pinynom, koc ke ye Nhialic door aake reer Jeruthalem ee ninkä. ⁶ Wén ci kek arööl piy, go koc juëc röt kuööt. Koc ke ci röt kuööt aake ci gäi, kë ye atuuc Jethu jam thuokken. ⁷ Wén ci kek gäi apeedit gokë jam ke ci keröt jöt apei, “Keek koc jam kälä aa koc Galilia! ⁸ Ye kedë, bik aa jam thuokkua? ⁹ Yook ebën yok aa koc wuot koc cimën Parthia, Mede ku Elam, ku jol aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰ Ku jol aa Prigia ku Pampilia. Ku jol a Ijip ku beeï koc pan Libia thiäák kek Thirene. Ku koc koc yoyiic aa koc wun col Roma. ¹¹ Koc koc aa kuat Itharel. Ku koc cie koc Itharel ci yäthken waar bik yanh Itharel gam. Ku koc koc yoyiic aa koc pan Kret ku pan Arab. Ku ee yen jöt ye yok ke piy ke jam thuokkua, ke luel kädit ci Nhialic looi.” ¹² Aake ci gäi, ku muumkë nhüim kë bik lueel, gokë röt aa thiëec kamken, “Yeñö ye nyuooth yen kënë?”

¹³ Go koc koc atuuc Jethu bui, ku luelkë elä, “Kockä aaci wieet möu!”

Jam Pieter tene koc Itharel

¹⁴ Tene, ke Pieter kam atuuc Jethu kathiäär ku tök jöt rot, ku keec ku jol jam ke ci yeröl jöt tene koc Itharel awen ci röt kuööt, “Wek wärkie, wämäthkie Itharel, ku jol aa wek koc ciëj gen Jeruthalem, piykë wetdie apath, ku ba we lek kë ci rot looi. ¹⁵ Koc yakë lueel ka ci muööl möu, aa këc wieet, tecit te ye wek ye tak thín, akol akëc tööj, ajet ye riel. ¹⁶ Ku wet ci Juel raan kák Nhialic tiij lueel wäär akin,

¹⁷ ‘Aci Nhialic lueel, lón kë bi looi akol le nín thök akin,

Yen abi Weikie tuöc koc ebën.

Wätkun ku nyierkun aabi kë bi rot looi akoldä lek koc.

Riénythii kun aabi nyuööth, ku röörkun dit aabi nyuääth arak juëc aya.

¹⁸ Ee yeen, agut aluakkie röör ku diääär, nïnkui bï ben.

Yen abi weikie tuöc koc ë nïnkä, ku keek aabi käk bï röt looi aa lek koc.

¹⁹ Yen abi kädit jänj gõi looi nhial, ku käjuëc jänj gõi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abi thiäj riem, ku mac, ku jøl a tol dïttet.

²⁰ Aköl abi niip nyin, ku pëei abi thieth cïmën riem

ee kaam këc akoldit puoth ben Bänyda guo yëet.

²¹ Ku raan bï Nhialic röök ku bï ye kony abi poth bï ciï la pan mac.'

²² "Piejkë wëlkä, wek wämäthkien col Itharel! Jethu raan pan Nadharet ë ye raan ciï riel Bänyda nyuooth ke ciïn diu käkken dït jänj gõi ciï Nhialic looi rienke. Ee kë njieckë kek we, rin aaci röt looi kamkun. ²³ Cït te ciï Nhialic ye guieer thïn, Jethu ë bï thön we, ku bæk nök cïmën ciï wek ye puölk bï koc rec la gup adumuööm nök, ku pieetkë tim ciï riüü köö. ²⁴ Ku yeen aci Nhialic col aben pïr thou yic, wëñ ciï yen Jethu nyaai rielde thou yic, rin éciï rot kõj lëu yen lön bï Jethu teem thou yic.

²⁵ "Añicku lön éciï rot bï lëu rin éciï Debit lueel élä,

'Yen ee Nhialic tijj yanhom akölriëec ébën,

ku yen athiök kek yen, ku yen acin kë bâ diir.

²⁶ Rin ee wet kënë, yen amit puöu.

Ku wël ya lueel aa wël raan mit puöu.

Ku cok amën bï yen thou, ke yen abi thiök ke ya njöth kë bï Nhialic luöi yen,

²⁷ rin Nhialic acii guäpdie bï puölk bï rëer kam koc ciï thou,

ku Nhialic acii ya bï puölk ba dhiäth raj yic yen raande.

²⁸ Yin Nhialic, yin acä nyuöth dhël pïr akölriëec ébën,

ku jøl aa reerdu kek yen, abä col amit puöu.'

²⁹ "Wämäthkie, wek aaba dhiel lek kë njiec rin wädan dït ciï wëlkä lueel. Yen Debit aci thou ku thiäk, ku ranje kin aa dëei yok, agut ciï ya aköl. ³⁰ Yen Benyjaknhom wäär pïr yen ë ye raan käj tijj, käk bï röt looi akoldä, ku lek ke koc, ku ë njic kë ciï Nhialic lueel ke bï luöi ye. Nhialic éciï yepuöu tøøj lön nadë ke bï raan tök kuatde yic, looi keye beny cïmënde. ³¹ Debit éciï kë bï Nhialic looi tijj, go jäl jam lön bï Raan ciï lœk ku dœc rot jöt raj yic wëñ ciï yen ye lueel élä, 'Yen ë këc nyään kam koc ciï thou, guäpde ë këc dhiäth raj yic.'

³² "Nhialic éciï Jethu jöt bei raj yic bï ben pïr, ku yen ku atuuc kök Jethu acuk tijj yen yiny ciï rot looi.

³³ Jethu aci jat nhial ku nyuuc könj cuëc Wun, ku ë yen aci yok tuöc Wëi Nhialic, cït tewäär ciï Nhialic ye lueel thïn. Ku kë cäk tijj ku piejkë émën ë ye kën ciï Nhialic lueel ka bï tuöök yen aci lööny yogup. ³⁴ Acie Debit yen ciï la nhial, ee ciï lueel,

'Ee ciï Nhialic lek Bänydie, "Nyuc ë ten köndien cuëc,

³⁵ agut aköl bï yen koc man yiïn col aloi nhïim, ku bïk yïcök."

³⁶ "Wek koc pan Itharel ébën, dhielkë njic alanden lön nadë ke Jethu yen cäk piäät tim ciï riüü köö, yen aci Nhialic looi bï ya yen Beny, ku ye Raan ciï lœk ku dœc."

³⁷ Wëñ ciï koc ciï röt kuööt wet Pïter piïj, gokë ya tak yic ke dieer kë bïk looi, ku thiëckë Pïter ku atuuc kök Jethu, "Buk njö looi wämäthakua?"

³⁸ Go Pïter beer, "Dhuökkë wepuöth ciëen adumuöömkun yiic, ku calkë röt aa muoc nhïim bæk aa koc Jethu Kritho, ku bï Nhialic adumuöömkun päl piny, ku wek aabi Nhialic muoc weike, ku bï lööny wegup. ³⁹ Këne yen ciï Nhialic yepuöu tøøj, ka bï yiëk we ku miëthkun, ku koc beeï kök mec, ku koc ébën ye Bänyda Nhialic cœl bik aa kacke."

⁴⁰ Pïter aci koc lek ku jiëem kenhïim élä, "Kuonykë röt ku bæk liu awuöc yic, awuöc yen bï tem koc rec akölé!" ⁴¹ Koc juëc ë koc awën yiic aaci kë ciï Pïter lek ke gam, ku colkë röt amuoc nhïim, ku ë ciï tenë raan tiim kadiäk kek aaci ben muoc nhïim aköl kënë, ku metkë aküötden yic.

⁴² Keek aaci rëer bï atuuc Jethu ke piöök, ku yekë atuuc Jethu kony käk yekë looi yiic ku mithkë tetök, ku yekë röm ku röökkë tetök.

Te ciï koc ciï wet Jethu gam pïr thïn kamken

⁴³ Käjuëc jänj gõi aaci Nhialic col aa looi atuuc Jethu, ku yen aci koc juëc col ariöc. ⁴⁴ Koc ciï gam ébën aaci rëer bik cej tetök, ku yekë röt kony kedhie bïk käj aa weer kamken. ⁴⁵ Aaci käk tö ke ke beeï yiic aa yaac wei, ku yekë wëeu tek röt, ku raan tök ë ye yiëk wëeu bï käkken wïc lëu. ⁴⁶ Kek koc ciï wet Jethu gam aake ye röm akölaköl luëk Nhialic koc Itharel yic, ku yekë röm bääiken yiic ku mithkë ke ciï miith beth ku rëerkë

ke mit puɔ̄th, ⁴⁷ku yekë Nhialic leec ku lec kɔ̄c kök ke aya. Ku ye Nhialic akuötden juak yic akölaköl kɔ̄c kek cī Nhialic cɔ̄l aa poth kērac yic.

Raan aduany acī kony

3 ¹Yon akäl tök, tääj aköl, te ye kɔ̄c röök, Pîter ku jol a Joon aake cī la kal luaj Nhialic ye kɔ̄c Itharel röök thīn bik la röök. ²Wen cī kek yet kal cɔ̄l Kal Dhēj thok, ke yōk mony cī dhiëeth ke ye aduany. Yen mony kēnē ë ye cool te jōt ye kal thok, ku bī kɔ̄c la kal luaj Nhialic ya lim wēeu. ³Nawēn tiij Pîter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴Gokē dōt nyin ku lēk Pîter ye, “Daai ë yook!” ⁵Goke dōt, ku ye yōk yepuöu ciēt la kē bī yōk tēnē ke.

⁶Go Pîter lēk ye, “Yen acīn wēeu ba yiēk yi, ku yin aba yiēk kē tō kek ya, ‘Yin aya yōök, rin Jethu raan Nadharet, jōt rot ku ba cath!’” ⁷Ku dōm köj cuēc, ku kony bī rot jōt. Kaam wen ke cōk ku kuiet monytui go guo riel, ⁸ku puur rot nhial ku keec cōkke ku cieth. Ku ler kal luaj Nhialic ke keek ke cath ke thueet nhial, ke lec Nhialic. ⁹Ku kɔ̄c tō luan Nhialic ëbēn ë cik tiij ke cath, ke lec Nhialic, ¹⁰ku wen cī kek ye njic ke mony dhie nyuc kal cɔ̄l Kal Dhēj thok ku līm, gokē gāi apeidit ku nyamkē kethook, ku yekē rōt thiëec kē cī rot looi tēnē ye.

Jam Pîter luaj Nhialic

¹¹Wen cī mony aduany Pîter ku Joon kuak yiēth, go kɔ̄c ke tō kal luaj Nhialic yic gāi ëbēn, ku riŋkē tewēn rēer kek thīn kät cōk, Kān Tholomon kal luaj Nhialic yic. ¹²Nawēn tiij Pîter kɔ̄c, ke lueel, “Wek kɔ̄c Itharel, yenjō ye wek gāi kē cī rot looi, ku yakē liith yo? Yakē tak lōn nadē ke ye rielde ku piathda yopec yen kony yok mony kēnē bī cath? ¹³Nhialic wärkuan dīt Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yen acī riel yiēk aluonyde Jethu. Ku yen aa cāk gam tēnē kɔ̄c kek ke mac baai, ku wek aacī jai bī Pilato cīi lony cōk alōn wīc yen ye bī lony. ¹⁴Yen Jethu ë ye raan Nhialic ku ë ye raan path, ku wek aacī kuec ye, ku lekkē Pilato bī wetdun gam bī raan yen cī kɔ̄c nōk lony, ku ye Jethu yen nek. ¹⁵Ku ë kēya, wek aacī raan nōk raan yen dhēl pīr nyooth, ku yeen acī Nhialic jōt raŋ yic bī pīr ku acuk tiij ke cī rot looi. ¹⁶Ee rielde yen Jethu, yen acī mony aduany cōl acath. Kē cāk tiij, ku njieckē ë loi ku wet cī yok Jethu gam, ee wet cī yok wet Jethu gam yen acī ye cōl apuol, agut te cieth yen wenhiim cīt ëmēn.

¹⁷“Ku ëmēn wek wämäthkie, anjeckē yen kē cāk looi kek we ku bänkykun cī wek Jethu nōk, ee luɔikē ke kuöckē. ¹⁸Ëci Nhialic lek kōc kāk Nhialic tiij theer lōn bī raan luäk kōc gum, ku yen acī rot dhiëel thīn ke ye yic kēya. ¹⁹Ke yeen, pälkē luɔi kärec, ku ye wet Nhialic yen gamkē, ku bī Nhialic adumuööm cāk looi päl piny, ²⁰ku na luɔikē kēya, ka aköldä ke Nhialic abi we yiēk riel Weike, ku abi we tuöc Jethu yen cī lōc tēnē we ku bī we kony. ²¹Jethu abi rēer pan Nhialic agut aköl bī kāj ëbēn ben waar piiny bīk aa yam, cīt te cī Nhialic ye lueel thīn theer wääär tēnē kocken kākke tiij.

²²“Yeen ëci Mothith lueel ëlä, ‘Nhialicdun abi we tuöc raan kāj tiij, cīmēn cī yen ya tuöc we, ku yeen abi ya raan kuatdun. ²³Ku wek aadhil kēriëec ëbēn bī lek we gam. Ku raan cīi wēl raan kāj tiij bī gam, acīi bī mat kōc Nhialic yiic.’ ²⁴Ku kōc kāj tiij, la kē cik lueel agut cī Thamuel, ku kōc cī lōk ben yecök aacī kē loi rot ë nïnkä lueel. ²⁵Kāk cī Nhialic lueel ka bī luɔi we, kāk cī kōc kāj tiij lek we aa kakkun. Ku week dhielkē rōt mat thīn, ku bāk kē cī Nhialic lek wärkun dīt ka bī yiēk ke tek wedhie. Cīmēn yon cī yen ye lek Abaram ëlä, ‘Ku kuatdu yic yen abi yēn kōc pinynhom dōc.’ ²⁶Ke yen Nhialic acī raan bī kēde ben looi lōc, cōl Jethu ku tuuc tueŋ, ku bī we dōc, ku bī we cōl awel wepuöth wei luɔi kärec yiic.”

Pîter ku Joon aacī yäth luk yic

4 ¹Tewēn jieem Pîter tēnē kōc ku Joon ke kāac yelööm, ke kōc kōk kāk Nhialic, ku bēny apuruuk yon Nhialic tiit, ku jol aa kōcdit kōk, kōc akut Thaduthi bö. ²Keek aake cīi puöth mit wet ye Pîter ku Joon kōc piööc lōn nadē ke Jethu acī rot jōt kam kōc cī thou. Kēnē aye nyuooth lōn nadē raan cī thou alēu bī ben pīr. ³Gokē ke dōm ku lek ke mac agut yon nhiäk, rin cī aköl cuol. ⁴Ku kōc juēc cī wet Pîter piij aacī gam, ku juakkē rōt bīk ciēt tiim kadhiëc.

⁵Nawēn aköl deetē ke bāny Itharel ku kōcdit baai, ku jol aa kōc piööc lōoŋ, kuut kenhiiim Jeruthalem. ⁶Keek aacā amat jāl looi kek raandit kāk Nhialic cōl Anath, ku jol aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhänder, ku kōc kōk many Anath thok. ⁷Keek aacī Pîter ku Joon cōl aabī kenhiiim, ku jōlkē ke thiëec, “Ee luɔikē kēdē ku bī raan aduany cath? Ye riel njō yen tō kek we ku ye rin ja yen looi wek ye?”

⁸ Go Pîter ke cï guöp thiäj riël Wëi Nhialic, dhuöök ke, “Wek bány ku kocdit baai. ⁹ Na yakë yo thiëec yaköl këpuoøth cï looi tënë raan aduany ku te cï ye kuony thïn, ¹⁰ ka dhielkë njic, ku adhil koc Itharel njic ebën, lön raan käac weniüim ke cï pial, ee riël Jethu raan Nadharet wäär cäk piäät tim cï riñu köu, ku jöt Nhialic raj yic. ¹¹ Jethu ë yen raan cï wetde göt athör theer wël Nhialic yic elä, ‘Mën yen cï wek kuec wek atëet loi yöt, yen acï ben yok ke ye mën ril apeidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abï koc cõl apoth la pan mac, ee yen raan tööj yen cï Nhialic yiëk riël pinynhom ku biï yo kony.”

¹³ Go bány luk jäl gäi wën cï kek Pîter ku Joon tiïj te cï kek puöth ril thïn, ku keek aake ye koc ë path këc piöc. Yeen acik njic lön nadë ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴ Ku acin kë cïk lueel, rin cï kek raan aduany wën cï kony tiïj ke käac kek Pîter ku Joon. ¹⁵ Go bány Pîter ku Joon yöök bik la ayeer yööt ku lökkë jääm yic kepec. ¹⁶ Ku jölkë röt jäl thiëec kamken, “Ye kën njö buk luöi ë kockä? Raan ebën Jeruthalem anjic kë cï rot looi, këdit jän göi cït ë kën cïk looi, ku acii lëu buk jai. ¹⁷ Ku rin buk cïi päl, bï kë cï rot looi thiëi baai yic, ke keek abuk yöök bik cïi ben jam tënë raan det rin Jethu.”

¹⁸ Ku jölkë Pîter ku Joon caal yöt ku lökkë ke, cok alon ben njö yiëndë, ke duökkë ben jam, duökkë koc ben piööc rin Jethu. ¹⁹ Go Pîter ku Joon dhuöök ke, “Week nhiiüim aleukë bæk guo luk te ye Nhialic tiej ye lön bi ya wetdun yen buk gam, ku lön ye yen wet Nhialic. ²⁰ Yook acuk lëu buk kööc, buk cii ben jam rin Jethu, rin cï yok kakkén cï looi tiïj, ku piñku wël cï lueel.” ²¹ Go bány luk ke thön apei bik cii ben jam rin Jethu, ku lonykë ke bik jäl. Ee cï bány luk tiïj lön ril yen yic, bik ke tem awuöc, rin koc aake tö kelöm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wet këpuoøth cï rot looi.

²² Mony aduany yen cïk cõl apuol ë ye raandit, ruönke aake ye thiärujan ku te kac.

Koc cï gam aaci rõök bik cii riöc

²³ Nyin yic tewen cï ke lony, ke Pîter ku Joon dhuk tënë koc akuötden, ku lökkë ke kä cï kocdit käk Nhialic ku kocdit baai lek ke. ²⁴ Nawen piñkë ë wëlkä, ke rõök Nhialic puöu ebën elä, “Beny, yin Aciëj nhial ku piny ku wér ku käk pür thïn ebën! ²⁵ Yin aci Weiku tooc bi Wädan dit theer Debit, raan ye aluonydu wetdu lek koc, ku ecii lueel elä,

‘Yejö cï koc cie koc Itharel puöth riäak apei kälä,
yenjö cï koc kekjoøth wel bik kärec aa looi tënë Nhialic?’

²⁶ Bánydit ë pinynhom aake cï röt guiir, ku mat koc ke mëc bei kenhiüim,
bik kérac luöi Nhialic ku jö a Raan cï lœc ku dœc,
raan bi Nhialic tuööc piny.’

²⁷ “Ku yeen ë ye yic, Antipäth Yërot ku Pilato aake cï mat kedhie Jeruthalem ë ten kek koc cie koc Itharel, ku jö a koc Itharel rin Jethu aluañdun cïn guöp acuol, ku yeen ë yen ca looi ke ye Raan cï lœc ku dœc. ²⁸ Keek aake cï kenhiüim mat, ku bik käkkun ke ca tak rieldu theer, ka bi röt looi, bik ke looi. ²⁹ Ku yeen emen beny, tiïj ke aaci yok cuek thook, kony yok, yok aluakku, ku buk wetdu aa lek koc ke cïn riööc. ³⁰ Kony yo, tar yicin riel köñdu, buk koc aa kony ku yiëk yo riël buk kädit koc göi aa looi rin aluañdun cïn guöp acuol Jethu.”

³¹ Wën cï kek jäl thök rõök, ke la kë yieek ten awën met kek thïn. Keek aake cï Wëi Nhialic ben kegup, ku jölkë guo jöök bik wet Nhialic piööc tënë koc ke cïn riööc.

³² Akut koc cï gam ecii mat ë tök. Ee cïn raan tööj ye luel kamken lön nadë käk tö kek ye aa käkke yetök, ku aake käk reer ke ke röm. ³³ Atuuc Jethu aake cï Nhialic yiëk rieldit, ku bik aa lueel ke cii riöc lön cï Jethu Bányda rot jöt raj yic. Ku keek aya, aake cï Nhialic dœc apeidit. ³⁴⁻³⁵ Ë cïn raan töj njöjakuötden yic. Koc ke la dum kamken ku yööt aake cïk yaac, ku bïkë wëeu cïk kek käj yaac, ku yekë ke gäm atuuc Jethu. Ku wëeu aake yekë tek röt cït këwic raan tök kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku käya, Jothepr raan dhiënh Lebi, dhiëth pan Thaipruth, ku yeen ë ye atuuc Jethu cœl, ke cõl Barnaba (ku wetde yic “Ee raan koc rieel puöth”) ecii duomde yaac wei aya, ku biï wëeu ebën ku gem ke atuuc Jethu.

Anyiköl Ananiath kek Thapira

5 ¹ Mony cõl Ananiath ë tö thïn ku jö a tiejde Thapira. Keek aake cï abek käkken baai yaac wei. ² Ku yen Ananiath ecii wet mat yic kek tiejde ku bik wëeu abek thiaan, ku yikkë atuuc Jethu abek. ³ Go Pîter Ananiath jäl thiëec elä, “Yin Ananiath, ë rin njö cõl yin rot alëu jöñrac, ku ba Wëi Nhialic ben lek lueth, ku yin amuk abek wëeu kek cï yin ke käkku yaac wei? ⁴ Tewäär këc yin käk paandu yaac, aake ye käkku, ku wëeu cï yin ke yaac aa käkku aya. Ye rin njö tek yin kë cït kënë ba looi? Yin aacie yok ca wëen, ee Nhialic

yen aca wëeñ!”⁵ Kaam wën piñ Ananiath ye, ke wieek piny ku thou. Ku koc ke cii ye piñ aaci ben riööc.⁶ Go riënythii ke reer yoot guäpde kuöth ku jötkë, ku lek thiök.

⁷ Kaam wën looi kënë rot, ke tiñ Ananiath bö yön wën tö Piter thün, ku ë kuc kë cii rot looi. ⁸ Go Piter thiëec élä, “Lek ya yic, ye käkkä kek wëeu öbën cii wek käj yaac wek muonydu?” Go Thapira beeñ, “Ee teden, aa kek wëeu öbën.”

⁹ Go Piter lek Thapira élä, “Yejö tek wek ye wek muonydu bæk Wëi Nhialic them? Yenjö looi wek këcít kënë, ca koc bö kä piñ cök? Aa koc ke cii muonydu la thiök, ku emen aya aabii jöt bik yi la thiök.” ¹⁰ Kaam wën, ke Thapira wieek piny ku thou nyin yic. Go riënythii ben yöt, ku tiñkë ke cii thou, gokë jöt ku lek thiök muonyde lööm. ¹¹ Koc ke tö yön Nhialic ku koc kök cii kë cii rot looi piñ, aaci ben riööc apeidit.

Käkdüt jäj göi cii röt looi

¹² Käkdüt jäj göi apei aake cii atuuc Jethu aa looi kam koc. Koc ke cii wet Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kän Tholomon cök. ¹³ Ee cïn raan tök kam koc cie koc akuötden cii ye tak bi met keyiic, cök aa lön ye koc juëc ke leec. ¹⁴ Ku koc juëc apeidit, yööm röör ku diäär ke cii wet Jethu gam, aake ye röt mat akuötden yic. ¹⁵ Wet käpuöth ye koc Jethu looi, aake cii koc tuany col aaye koc ruääi ke ke jat dhöölii yiic, ke cii täac biök yiic, ku bi Piter ke döoc te ciëth yen. Na cie käya, ku cök a atiemde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶ Ku koc juëc beeñ thiäak kek Jeruthalem yiic, aaci kocken tuany ku kocken kök la gup jakrec ben aa beeñ, ku aaci ke ben aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷ Tewën, ke raandit kák Nhialic, ku kocken reer ke ye, ku jöł aa koc ye buoöth tö akut Thaduthi yic, aake cii puöth mit tënë atuuc Jethu. Gokë tak ku bik kérac looi tënë ke. ¹⁸ Ku domkë atuuc Jethu ku riitkë ke yön ye koc mac thün. ¹⁹ Ku ë weer kënë, ka atuny Nhialic bö ku tuërkë ke bei yoot, ku wet kenhüim ayeer, ku lëk ke élä, ²⁰ “Lakké luaj Nhialic, ku bæk koc la piööc wet pür yam cii Jethu lek we.” ²¹ Go atuuc Jethu wet cii lek ke piñ, ku lek luaj Nhialic durdur yic, ku jökké piööc wet Nhialic. Go raandit kák Nhialic kek kacke, kocdit baai Itharel coöl ku bik ben luk yic, ku bik mat. Ku jölkë thok tuööc tënë apuruuk tit yön mëc, ku bik atuuc Jethu kueeth luk yic. ²² Tewën yeet koc wën cii tooc, ke keek akëc atuuc Jethu la yön yöt, gokë dhuk ku lek thok lek bány luk élä, ²³ “Wën yeet yön, yön aaci yöt yön ke rieet thook ku koc tit ke käac yethok. Nawën ñanyku thok ka cïn raan tööñ cuk yön alööthiin.” ²⁴ Nawën piñ beny apuruuk luaj Nhialic tiit ku jöł aa kocdit kák Nhialic, gokë gäi kë cii rot luöi atuuc Jethu. ²⁵ Kaam wën, ke raan bö yön ku lëk ke élä, “Piëñkë këdieen, koc kek ke cäk rieet yöt, aa reer luaj Nhialic emen, ku aa piööc koc wet Jethu!” ²⁶ Teeñ, go beny apuruuk la kek apuruuk bik ke diëc, ku büükë ke luk yic. Keek akëc atuuc Jethu kuaath, wet riööc kek ciet ke bi koc ke nhiar atuuc Jethu biöök aleel.

²⁷ Tewën cii apuruuk atuuc Jethu jäl beeñ luk yic, go raandit kák Nhialic ke thiëec élä, ²⁸ “Wek aa we cii thon apeidit ku bæk koc cii ben piööc wet Jethu. Tiëñkë kë cäk looi! Cii wek koc piööc öbën Jeruthalem, ku week awieckë ku bi aa yok ye gök lön nadë ka yok aa col Jethu anäk.”

²⁹ Go Piter kek atuuc Jethu wet raandit kák Nhialic dhuk nhom élä, “Yook, ee Nhialic yetök yen alëuku buk theek, ku aacie koc ë path. ³⁰ Wek aaci Jethu nök, ku piäätkë tim cii riüü köu, ku yeen acii Nhialic wärkuan dit jöt thou yic. ³¹ Jethu acii Nhialic jöt bei ran yic, ku le nyuööc köñden cuëc ku looi ye beny, ku ë raan bi koc kuöny bei kärec yiic. Ku yeen abi koc Itharel päl kaam, ku bik kenhüim waar bik cii ben luui kärec, ku bi Nhialic adumuöömkem päl piny. ³² Yok aaci kák cii Nhialic looi tiñ, ku Wëi Nhialic aya, yen cii Nhialic tuööc kocken wetde gam, ee kák cii Nhialic looi nyuöth koc.”

³³ Tewën piñ bány luk wet cii atuuc Jethu lek ke, gokë puöth riääk apeidit, ku wiçkë bik ke nök. ³⁴ Go raan tök kam bány, Gamaliel, raan akut Parathii. Ku yeen ë ye raan piööc lööñ. Ku ë ye raan theek koc Itharel apeidit, rot jöt luk yic ku lëk apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic. ³⁵ Ku jöł bány luk lök jääm nhüim élä, “Wek koc wuönda Itharel, takkë wenhiim apath kë wieckë bæk luöi ë kockä. ³⁶ Wäär ë run thiökkä yiic raan col Theudath ecii tuöl, ku nyooth rot ke ya aciëñ dit ril tör, abi raan buot kañuan röt mät ye. Yen Theudath acii ben nök, ku koc ke cii wetde gam aaci ben thiäi, ku ë yen thök wetde. ³⁷ Raan col Judath ku ë ye raan wun col Galilia, ecii ben tuöl aya ruööñ yön kueen koc, ku yeen ecii koc rac nhüim agut bi raan tedit wetde gam, ku yekë buoöth cök. Yeen aya acii ben nök, ku weer kocken wäär ye buoöth. ³⁸ Ku emen alek we, anjuæen bi cien këreec luöikë tënë ke. Anjuæen bæk ke puö! Na yekë loikë, kë cii raan tak bi looi, ka ñuöt bi guo yäi. ³⁹ Ku na ye Nhialic yen cii ke yiëk riel, ka cäk bi lëu. Rin wek aabii röt yön ke ye Nhialic yen thär kek we. Go bány luk wet Gamaliel gam.”

⁴⁰ Ku cöölkë atuuc Jethu yöt, ku témkë ke awuöc bï ke that, ku thönkë kenhüüm bïk cii ben jam rin Jethu. Ku jölkë ke lony. ⁴¹ Teen atuuc Jethu aaci jal jäl luk yic ke cï puöth la yum wet cï Nhialic ke col agum, rin cï ke that wet Jethu. ⁴² Ku yekë koc piööc wet Puöth Yam Jethu Kritho akölaköl luaj Nhialic koc Itharel, ku bääiken yiic aya.

Koc kadhorou ë koc kony luoi aaci kuany

6 ¹ Tewën cï akuën koc biöth rot juak, akeek éci rot looi kamken, koc Itharel kek ke ciëj Jeruthalem, ku koc Itharel jam thon Gïrik. Koc Itharel jam thon Gïrik ë yekë lueel lön nadë ke leerken aake cie kuëec nhüüm, rin cii ke ye muoac te tek wëeu ye tek lëer akölaköl. ² Go atuuc Jethu kathiäär ku rou koc cï gam ebën coöl ku lëkkë ke elä, “Yeen acie yic tënë yo buk luoi piööc wet Nhialic puöl ku ye wëeu kek yeku tek. ³ Ke yen, wek wämäthkua, kuanykë koc kadhorou weyiic, koc path la gup riel Wëi Nhialic njic käj. Ku keek abuk col aaye wëeu muk, ku yekë ke tek. ⁴ Ku yok aabï yonhiüm yiëk röök ku jol a piööc wet Nhialic.”

⁵ Koc ke cï gam aake cï puöth miet wet cï atuuc Jethu lëk ke, ku kuanykë koc. Koc ke cik kuany aake yi Ithipin, raan la gam la guöp Wëi Nhialic, ku jol aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen écie raan Itharel, ee ye raan pan col Antiök cï yanhde puöl ku gem yanh koc Itharel. ⁶ Ku jol koc cï kuany yäth tënë atuuc Jethu, gökë röök riënken ku teeukë kecin kenhüüm bïk ke dooc.

⁷ Ku piööc wet Nhialic éci la tuej ke juak rot. Akuën koc biöth Jeruthalem ë yic juak akölaköl, ku akuendit apei koc kák Nhialic aci ben gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin dom

⁸ Ithipin éci Nhialic dooc bï col aril apei, go käkdit jän gïj apeidiit looi kam koc. ⁹ Ku koc abek akut amat ten koc Itharel aake cie wetde ye gam, ku keek aake njic lön ye ke col koc lääu nhüüm, wet ye kek koc aa loony cï puöl. Ku yen akut kënë, ee la yic koc wun col Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik joök bïk aa teer kek Ithipin. ¹⁰ Ku yen Ithipin éci Wëi Nhialic yiëk riel njic yen ke wël apei, na lueel wet, ka cïn raan lëu ye bï wetde dhöö yic. ¹¹ Gokë koc kök riöp, ku bïk aa lëk koc Itharel elä, “Yok aaci Ithipin piy ke jiëem Mothith ku Nhialic gup!” ¹² Tewën cï koc cï riöp aa jam käya, teen ke keek aaci koc Itharel, ku kocken dit, ku jol aa koc piööc lööj rac nhüüm. Ku dom koc Itharel Ithipin ku yethkë luk yic. ¹³ Ku büükë koc kök bïk Ithipin ben cäk thok ku luelkë elä, “Mony kënë, col Ithipin ë luandan Itharel ku löönkuan Mothith dhöö yiic. ¹⁴ Acuk piy ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luandan Itharel thuör piny, ku weer cieejdan theer Mothith yic.” ¹⁵ Go koc ke cï nyuc luk yic ebën Ithipin jäl döt apei, ku tiïkë ke cït nyin atuny Nhialic.

Jam Ithipin

7 ¹ Ku jol raandit kák Nhialic Ithipin thiëec elä, “Yekë yith kek kák cï kockä yi gaany?” ² Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärkie ku wämäthkie, piejkë wetdie! Nhialic Madhol yen ye leec raan ebën, éci rot nyuöth wädan dit Abaram yon jnot ciëj yen pan Methopotamia, wäär këc yen gua kök bï la cej pan Yäran. ³ Ku yen Abaram éci Nhialic yööök elä, ‘Nyääj paandu ku kacku piny ku lör piny ba nyooth tënë yi.’ ⁴ Go Abaram wuönden nyääj piny ku ler bï la cej gen Yäran. Na wäär cï wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yööök bï ben cej ë wun yen ciëj wek thïn emën. ⁵ Acin abaç piny cii Nhialic yiëk Abaram, ku éci thon lön bï yen Abaram gäm ë piny kënë bï ya pienye kek mithken bï lök dhiëeth akoldä. Tewäär yen lëk Nhialic Abaram ë wet kënë, ke Abaram ë cïn mith cï dhiëeth. ⁶ Nhialic ë cä Abaram yööök elä, ‘Miethku aabi cej wun thäi kök run buot kaujuan. Ku keek aabi ya aloony koc ë wun bï kek cej thïn, ku aabi ya jöör apeidiit. ⁷ Ku yen abi koc kek bïk aa luööi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun kënë. Ku aabi ben bïk yen ben door ë ten.’ ⁸ Ku ë teen aci Nhialic lëk Abaram bï miethke aa jnot, ku yen ë kin ye nyuöth lön cï kek döör. Ku Abaram aci wënden Ithäk ben jnot nïn kadhorou cök ciëen wäär dhiëeth ye. Ku jnot Ithäk Jakop, ku jnot Jakop wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dit kuat Itharel emën.”

⁹ “Weet Jakop aake man menhden col Jotheep. Gokë yaac ku bï a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nihar Jotheep. ¹⁰ Go Jotheep kony bï puut bei kärec yiic. Na la Jotheep yäth benyjaknhom Ijip nhom, ke yik Nhialic riel bï käj njic ku ye raan path. Go benyjaknhom ruöök bï ya yen bony pan Ijip. Ku looi aya bï a yen tö tuej kák paande yiic. ¹¹ Ku cok éci tuöl pan Ijip ebën ku jol a Kanaan. Ku yen coj kënë éci koc bay apei. Ee ril yic ku bï wärkuan dit miëth yök. ¹² Nawën le Jakop piy lön tö rap Ijip, go wätke kek wärkuan dit emën tooc ku bïk la. ¹³ Na ben wärkuan dit ben dhuk cäth yic rou, go Jotheep rot tet ke lön ë yen menhden ku jol benyjaknhom

Ijip manyde njic aya. ¹⁴Ku tuc thok wun Jakop, ku bï lëk wun kek manyden ëbën kathiärdhorou ku dhiëc bik ben Ijip. ¹⁵Go Jakop jäl la, ku ë yen te cï Jakop ku wärkuan dit ben la thou thïn. ¹⁶Gup wärkuan dit aake cï ben la thiök te cöl Cikem, ku te cï ke thiök thïn, ee ye piny yçoc Abaram wëeu ténë thäi cöl Yämör.

¹⁷“Na la nïn thiök, nïn kek ke cï Nhialic ke Abaram yöök lön nadë ka la këpuoøth bï luöi ye, ke akuën kockuan ke tö Ijip éci ye yic juak apei. ¹⁸Ku éci rot looi bï bony det kuc Jothep pan Ijip mac. ¹⁹Ku yen bony kënë ë ye wärkuan dit wëen ku kuc ke ciëñ. Ku ye ke cöl acuet miethken roor ku bï mith thou. ²⁰Ku teen ë yen ë dhiëeth Mothith, ku yen ë ye manh adheñ ténë Nhialic, ku muk baai pei kadiäk. ²¹Ku nawën la cuat wiir, go nyen benyjaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde. ²²Mothith aci piööc tecit te njic koc Ijip kän thïn, agut abi ya raandit tet ku ye raan njic kän apeidit jam yith, ku jol a luoi aya.

²³“Na la run Mothith yet thiärjuan, go yenhom tak ku bï wämäthakën Itharel la tij te ciëñ kek thïn. ²⁴Tewën cï yen wämäthakën la tij, go raan tök keyiic yön ke nek raan Ijip, go menhden näk kony, ku guur raande agut te nek yen raan awen thär kek raande. ²⁵(Ee cï Mothith tak lön nadë ka bï kacke deet yic, lön bï Nhialic ye looi bï ke weer bei loony yic. Ku akëckë deet.) ²⁶Nayon nhiäk ke yön koc Itharel karou ke thär, go la ku dök ke. Ku jol ke yöök elä, ‘Piejkë këdie wek röörkä. Wek aa koc ruääi. Yenjo kuc wek cej kamkun?’

²⁷“Go raan töj wën cï raan tiaam Mothith piek wei, ku thiëec elä, ‘Yenja cï looi ba ya bányda. Ku ye bony det lëu ba luönda luk? ²⁸Wic ba ya nök cimën wäraköl nek yin ke raan Ijip?’ ²⁹Tewën piñ Mothith ë wet kënë, go kat ku le cej Midian. Ku aci ben la dhiëth dhäk karou ë teen.

³⁰“Wën cï Mothith cej ruöön thiärjuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuöth ye. Ku atuny nhial éci Mothith tij kecit bun dep roor lieet tethiäk kek gon Thinai. ³¹Go Mothith gäi kë cï tij, ku cot rot but lööm ku bï tij apath. Go röö Nhialic piñ ke ye lueel, ³²‘Ee yen Nhialic ye wärkuön dit door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith riööc arek bï lath ku cii kewen ben döt. ³³Go Nhialic Mothith yöök, ‘Dek war bei, rin te keec yin thïn, ee te thek. ³⁴Yen aci tereec guum kackie thïn pan Ijip tij. Yen aci dhiënden piñ. Ku yen aci ben ku ba ke ben kony. Bäär emen, ba yi tuoc Ijip.’”

³⁵Ithipin aci la tuej ke jam luk yic elä, ‘Mothith éci koc Itharel kuec bik wetde cii piñ. Ee cik thiëec elä, ‘Yenja looi yi ba ya bányda ku ye luökkua luk?’ Yen Mothith ë yen cï Nhialic tooc ku bï ya bony, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abi atuny Nhialic cï rot nyuöth ye bun dep yic, kony luöide yic. ³⁶Yen Mothith aci koc Itharel wet nhiiüm bei Ijip ke loi kæk jän göi pan Ijip, ku wäär teem wär aruöör, ku jol a wäär reer kek ror lieet run kathiärjuan. ³⁷Mothith éci koc Itharel yöök, ‘Nhialic abi we tuoc raan bï we ben piööc wetde, raan kæk Nhialic tij cimën cï yen ya tuoc we. Ku yen raan bï tuoc we abi ya raan kuatdun.’ ³⁸Mothith ë yen reer kek koc Itharel ke ciëñ ror lieet. Ee reer kek wärkuan dit. Ku jol a atuny nhial yen cï jam ténë ye gon Thinai nhom. Ee yen ye Nhialic yöök ku bï wetden pür akölriëec ëbën ben lek koc.

³⁹“Ku wärkuan dit aake cï kuec ku bik wet Mothith cii piñ, keek aakëc luui wetde. Ku wickë bik dhuk Ijip. ⁴⁰Gokë Aron yöök, ‘Thäth yo jak bï ke aa ket tuej koc wat yonhiüm te cieth yok. Akucku yen kë cï rot looi ténë Mothith yen wäär wët yo bei Ijip.’ ⁴¹Keek aaci miläj thööth ke ye jöñ cït manh wej, ku loikë yai bï kek yanhdan cik looi aa door. Ku yekë jal näk. ⁴²Teeen Nhialic aci yekjö ben wel ke. Ku pel ke bik aa kuel tö nhial kek yekë door, cimën cï ye göt athör koc kæk Nhialic tij yic elä,

‘Wek koc Itharel! Ee cie yen, yen yakë näk yöök.

Yon tö wek ror lieet run kathiärjuan.

⁴³Ee ye duël jöndun cöl Molok yakë ket.

Ku jol atüm ciëer, jöndun cöl Repan cäk guaŋ.

Aa kek ke jakkun cäk ke looi, bæk keek aa door.

Ke wek aaba tuoc wei, bæk yet Babilon köü ciëen.’

⁴⁴“Wärkuan dit aake la Duël yen ye nyuoöth lön nadë ke Nhialic areer ke ke ror lieet. Duël aci yik tecit te cï Nhialic ye lek Mothith thïn, cï looi tecit te cï ye nyuöth Mothith thïn. ⁴⁵Ku yen duël kënë éci wärkuan dit aa thön miethken wätheer, agut te bii Jocua ye ë piny cuk ben rum ténë koc ke la ye. Wäär ye Nhialic ke cuop wei te bii yok. Ku jol duël reer agut wäär ye Debit benyjaknhom. ⁴⁶Debit ë nhieer Nhialic. Ku éci Nhialic thiëec ku bï puöl bï luak yik, luaj bï Nhialic Wundit Jakop cej thïn. ⁴⁷Ku ë Tholomon yen aci luak ben buth.

⁴⁸“Ku yen Nhialic Madhol acie cej yoot yiic yoot ke yik. Cimën ye koc kæk Nhialic tij ye luel elä,

⁴⁹‘Ací Nhialic luel, ke nhial yen tö thönydie thïn,

ku piny yen aye yen yacök tääu thïn.

Ye yön yïndë yen bæk yïk tënë yen?

Ye tënënen yen lëu bï yen löj thïn!

⁵⁰ Cie yen ya looi käkkä èbën!

⁵¹ “Teril wek nhïüm thïn! Wek aaci kuec bæk wet Nhialic cii piŋ, rin thöŋ wek puöth kek koc këc Nhialic gam cïmën wärkun dít theer. Wek aaci kuec bæk wet cii Wëi Nhialic lek we cii gam.

⁵² “Le raan käk Nhialic tij cii wärkuön dít puöl ke këckë nök? Wärkuön dít aaci koc cii Nhialic tooc nök, koc ke cie ya lueel lön raan bï kë wïc Nhialic bï looi, abi ben. Ku ëmën yen acäk gaany ku acäk col anäk.

⁵³ Aa wek cii lösöŋ Nhialic thon, lösöŋ kek ke cii atuny nhial thön wärkuön dít. Ku keek aa keckë ke gam!”

Ithipin acii biöök aleel

⁵⁴ Tewën piŋ bány luk wël Ithipin, gokë puöth riääk apeidit ku kackë kethook tënë ye. ⁵⁵ Ku yen Ithipin èci Wëi Nhialic thöŋ guöp, go yenyin wel nhial ku dëei, ku tij riel diit Nhialic, ku tij Jethu aya ke käac Nhialic lösöm köj cuëc.

⁵⁶ Go Ithipin bány luk yöök jalkë tij, “Yen acii nhial tij ke liep yethok, ku yen acii Manh Raan tij ke käac Nhialic lösöm köj cuëc.”

⁵⁷ Go bány luk keyith kum ku reelkë apei. Ku riŋkë Ithipin guöp, ⁵⁸ Ku yethkë ayeer geeu ku lek biöök aleel agut te thou yen. Koc kek ke näk ye aake cä alethken nyäŋ riénythii col Thawul ku bï ke lök tiit. ⁵⁹ Keek aaci Ithipin jäl biöök aleel, ku Ithipin è ye Nhialic cool, “Bánydie Jethu, lor weikie!” ⁶⁰ Ithipin èci yenhioł guöt piny ku lueel ke cie röл jöt apeidit, “Nhialic! Duk ke gäk këreec cik luöi ya!” Wet kënë acii lueel, ku thou nyin yic. Näak cii Ithipin nök èci raan col Thawul gam. Ku mony col Thawul è tö thïn. Ku yeen èci lön nek Ithipin gam.

Thawul acii koc cii gam col agum

⁸ ¹ Aköl nek Ithipin, yen aköl joōk yen rot bï koc ke cii wet Jethu gam Jeruthalem gum apeidit. Koc ke cii wet Jethu gam aake cii kat bik röt thiäi wuöt kök yiic, wuöt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake cii döŋ Jeruthalem kepec. ² Koc ke cii wet Nhialic gam piänden èbën, aa kek cii Ithipin ben la thiök, ku jölkë dhiau apei riënke.

³ Ku èci Thawul them bï koc cii wet Jethu gam col agum, rin yeen è ye la panë ku panë, ke kuany beēi yiic èbën, ku è ye koc cii wet Jethu gam yöc bei yööt yiic, röör ku diäär, ku kuæeth ke bï ke la mac.

Wet Puöth Yam acii piööc Thamaria

⁴ Koc ke cii wet Jethu gam, cii thiëi wuöt kök yiic aake cii la cath wuöt yiic èbën, ku piööckë koc wet Nhialic.

⁵ Pilipo èci cath bï la gen Thamaria ku le koc piööc thïn wet Jethu Kritho. ⁶ Koc ke cii kenhïüm aa kuööt, aake cii kepuöth aa tääu piny ku bik kë lueel Pilipo aa piŋ apath. Keek aaci wet Pilipo aa piŋ ku tijkë käk jäŋ göi cii aa looi. ⁷ Koc juëc aaci jakrec aa ben bei kegup ke dhiau apei, ku koc cii ruai, ku koc kök cii jöł aaci Pilipo col aa puöl. ⁸ Këya, koc Thamaria aaci puöth ben miet apeidit.

⁹⁻¹⁰ Ku mony col Thaimon è ciëŋ gen Thamaria, ku yeen èci koc col agei kakkén ye looi. Yeen èci rot looi ke ye raandit apei, ku kuat koc ke ciëŋ geeu èbën aake cii kepuöth tääu piny ku piŋkë wetde. Ku è cik aa lueel èlä, “Jöŋ col Rieldorf yen acii ben piny cïmën Thaimon.” ¹¹ Ku è yic, Thaimon èci koc Thamaria col agei tewäär yen kakkén kë looi jöŋ tö yeguöp, ku koc aake ye wetde buoøth yic ku detkë yic. ¹² Nawën la koc Thamaria wet Pilipo gam, wet piööc yen koc Wet Puöth Yam rin bääny Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go röör ku diäär gam bik röt col aa muoç nhïüm. ¹³ Yen Thaimon aya èci wet Nhialic gam, ku col rot amuoç nhom, ku jölkë rëer tök kek Pilipo, ku yeen èci ben gäi tewën tij yen käkdit jäŋ göi ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke tö Jeruthalem piŋ lön nadë ke koc Thamaria aake cii wet Nhialic yet tënë ke. Gokë Piter ku Joon tooc bik la tënë ke. ¹⁵ Nawën cii Piter ku Joon yet Thamaria, gokë röök ku bï Wëi Nhialic lösöny koc Thamaria gup. ¹⁶ Koc Thamaria aake cii muoç nhïüm rin Jethu Kritho ku Wëi Nhialic è nuot këc lösöny kegup. ¹⁷ Go Piter ku Joon kecin tääu kenhïüm go Wëi Nhialic lösöny kegup.

¹⁸ Tewën cii Thaimon ye tij ke Wëi Nhialic cii lösöny kegup, wën cii Piter ku Joon, atuuc Jethu, keek dööc, go wïc bï Piter ku Joon gäm wëeu, ¹⁹ ku jöł ke yöök, “Yiëkkë ya riël kënë aya, rin na le raan daac, ke Wëi Nhialic lösöny yeguöp.”

²⁰ Go Piter wet Thaimon dhuk nhom ku lueel, “Ajuæen diet yi ku weeuku cuet pan mac èbën, rin è yin ye tak diet yi yöc miöc Nhialic wëeu. ²¹ Yin acie raan akuötda ku acin kën yi mat ke yo, rin piändu acii la cök

tënë Nhialic.²² Dhuök yipuöu ciëen, ku päl luoi kärec, ku rööök Nhialic ku bï kärec ye tak cimën ë kënë päl piny.²³ Yen aye tiij yiguöp lön til yin yo apeidit, ku yiin aci kärec ye ke looi muör.”

²⁴ Go Thaimon Piter ku Joon yöök. “Röökkë tënë Nhialicrienkie, ku bï ciën këreec loi rot tënë ya kák cä lueel yiic.”

²⁵ Tewën ci Piter ku Joon koc Thamaria lek lön ye wet Nhialic ye lek ke yic, gokë dhuk Jeruthalem. Ku tewën dhuk kek, aake ye koc piööc Wet Puoth Yam Nhialic ë beeji juëc cik tëek yiic pan Thamaria.

Pilipo ku beny wëeu Ithiöpia

²⁶ Atuny Nhialic ecii Pilipo lek elä, “Guir rot ku kueny dhöl yic, dhöl jiël Jeruthalem bï la Gadha.” (Dhöl kën acie ben tëek emen.^{a)} ²⁷ Go Pilipo rot guir ku lööny dhöl. Ku teen, ke yök raan Ithiöpia, raan ci la Jeruthalem bï Nhialic la door. Ku yen mony kënë ecii roc. Ku ë ye bony wëeu muk wëeu tiij col Kandake, tiij ye bony Ithiöpia,²⁸ ku yen ë dhuk Ithiöpia riän thel mathiän. Tewën cieth yen dhöl yic, ee kuen athör Ithaya raan kák Nhialic tiij.²⁹ Ku ecii Wëi Nhialic lek Pilipo, “Loor ku cath keyi thiäk rot riän thel mathiän.”³⁰ Go Pilipo jäl rij tethiäk kek ye ku piñ ke kuën athör Ithaya yic. Go jal thiëec, “Ye deet yic yen kë kuen?”

³¹ Go bony tööu wëeu dhuk nhom, “Ba jal deet yic këdë, ke cïn raan cie tet yic ya?” Ku yöök Pilipo bï la nhial riäi yic, bï cath kek ye.³² Kënë yen kueen athör theer wël Nhialic yic akin,

“Yen ee cït amäl thel ku bï la teem röö,

acit manh amääl cie dhiaw te teem nheiëmde wei, ee cïn wet ye lueel.

³³ Yeen ee ci rac guöp, ku koc aake ci kuec bik yiényde ci gam.

Acin raan mithken bï dön bï lök lueel,

bï kärec riëec akölö lök a lueel, rin ci pierde pinynhom guo col athök.”

³⁴ Ku jol bony tööu wëeu Pilipo yöök, “Lek ya, Ithaya jieem rin ja, jieem rienke aye rin raandä?”³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jöök jamde këthiöök awën ci bony tööu wëeu kueen athör theer wël Nhialic yic. Ku jol lek Wël Puoth Yam rin Jethu.³⁶ Tewën cieth kek dhöl yic, ke yet te töö püu thïn, go bony tööu wëeu Pilipo jal thiëec, “Püu akik, yenjö bä pëen ke ya ci muoc nhom?”

³⁷⁻³⁸ Beny tööu wëeu pan Ithiöpia aci raan kuath riäi yöök bï riäi col akäac, ku jol Pilipo ku bony wëeu la piny ku lek püu yiic, ku muoc Pilipo bony wëeu Ithiöpia nhom.³⁹ Nawën cik jäl ben bei püu yiic, go Wëi Nhialic Pilipo diër piny. Ku bony tööu wëeu akëc Pilipo ben tiij, go lööny dhöl ke dhuk panden, ku yeen ë mit puöö apei.⁴⁰ Pilipo aci rot yök ke ci yet gen col Adhotuth, ku ler ku piööc koc Wël Puoth Nhialic geeth yiic ebën, gut te yet yen gen col Cetharia.

Thawul aci wet Jethu gam

(Luoi 22:6-16; 26:12-18)

9 ¹⁻² Thawul aci la tuej ke riëec ye yen koc buoth Beny riäac lön nek yen ke. Ee ci la tënë raandit kák Nhialic, ku bï ye la yiëk athöör tënë bany akut yanh Itharel reer gen Damathkuth, ku aye athörkä lek koc Itharel tö Damathkuth, lön na la Thawul koc ci wet Jethu gam yök, diáär ku röör, ke bï dom, ku kueeth ke Jeruthalem.

³ Tewën cieth Thawul dhöl yic ke la Damathkuth, ku wën ci yen jal thiöök kek geu, ke kam thiin wën ke tiij mac la biliny nhial, ku yer piny ebën yeljööm.⁴ Ku wiik piny ku piñ raan röö ke jam ku lëk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin ja col yin ya agum?”

⁵ Go Thawul thiëc elä, “Ee yin ja Beny?” Go röö wën ci piñ dhuök ye, “Ee yen Jethu, yen raan jör.”⁶ Ku yiin jöt rot emen ku loor geeu, ku yin abi lek kë ba dhiel looi.”

⁷ Röör ke cath kek Thawul aake ci kööc, ke bit, ku keek ë cïn raan cik tiij, ku aake ci röö raan jam piñ.

⁸ Go Thawul rot jöt, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tiij. Go koc ke cath kek ye dom cin ku thelkë, ke la Damathkuth.⁹ Ku jol rëer nïn kadiäk ke cie daai, ku yeen ë nïnkä yiic kadiäk ecie dek püu ku ecie miith.

¹⁰ Raan col Ananiath ci wet Nhialic gam ë reer Damathkuth. Ku ë la kën ci rot nyuöth ye, ku ë ye ten ci Nhialic ye coöö thïn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku beér, “Yen akin Beny.”

¹¹⁻¹² Go Beny lek ye, “Jöt rot, ba la dhöl col, ‘Dhöl la cök,’ ku na yæet pan raan col Judath ke yi thiëc raan col Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul arjöök, ku yeen ala kë ci rot nyuöth ye lön ci yen ke raan kák Nhialic col Ananiath tiij ke bö yöt, bï ye ben dooc, rin bï yen ke piny ben tiij.”

¹³ Go Ananiath beér, “Beny, koc juëc aacä lek kärec apei ye raan kënë luöi koc ci wetdu gam tö Jeruthalem.

¹⁴ Ku yeen aci ben Damathkuth tënë, ke ci raandit kák Nhialic yiëk riel, ku bï koc yi door ben dom.”

^a8:26 Dhöl kënë acie ben tëek emen rin diit lieet thïn.

¹⁵ Go Nhialic lëk Ananiath, “Löör yen aca löc, ku bii ya aluaajdie. Yen abiï ya col aajic koc cie koc Itharel, ku jol aa bändit pinyhom èbën, ku jol aa koc Itharel. ¹⁶ Ku aba nyuöth ye, yen yen, yen te bii yen guum thün wetdie.”

¹⁷ Go Ananiath lööny dhöl ku ler yön wén rëer Thawul thün, ku jol döoc. Ku yöök Ananiath elä, “Yin wämääth Thawul, Jethu yen Wén Nhialic nhom, yen ci rot nyuöth yi dhöl yic wääär bii yin acä tooc. Acä tooc, ku ba yi ben döoc ku ba ben daai, ku bii Wéi Nhialic lööny yigüp.” ¹⁸ Kaam wén, ke kacit kuec rec lööny piny Thawul nyin ku ben piny tij. Ku jot rot bii kööc ku col rot amuoc nhom, ¹⁹ nawén ci jäl mith, ke ben riel yok. Thawul aci jäl rëer nün lik Damathkuth kek koc ci gam.

Thawul aci koc piööc Damathkuth

²⁰ Nawén ke la ten amat koc Itharel ku jieem rin Jethu. Ee ci koc aa lëk elä, “Jethu ë ye Wén Nhialic.”

²¹ Koc ke ci wet lueel Thawul piñ aaci ben gäi, ku yekë röt thiëec kamken, “Cie yen mony kënë wääär tö Jeruthalem, yen koc ci wet Jethu gam nök? Ku cie yen bii yen tene emen, bii koc ci wet Jethu gam ben dom ku kueeth ke tene raandit käk Nhialic?”

²² Ku yen Thawul eci riel piööc yic apeidit, rin käk ke ye lueel, aaye nyuöth lon nadë ke Jethu yen ë raan bi Nhialic tooc bi koc ben luök, aake ye yith koc rac nhium, ku ë cin kën ye koc Itharel tö Damathkuth ben beer.

²³ Nawén ci nün juëc thök, ke koc Itharel kuut kenhium ku jolkë te bii kek Thawul näk thün cät. ²⁴ Ku yen Thawul eci ben lek ke ci koc Itharel mat yic, ke bik luöi ye. Aake ci dhöl la ayeer kal geeu yic ben aa tiit thook aköl ku weer, rin na téeëk thün ke näk. ²⁵ Nayon akäl tök ke teeu kocken ye buöth alom yic, ku lueenke teyör päny köü, ku jolkë lueac piny ë wiëen.

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul aci ben dhuk Jeruthalem ku them bii rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akëc koc ke ci wet Jethu gam, gam lon ci Thawul rot wel ku bii ya raanden, ku keek aake ye riööc ë ye. ²⁷ Go Barnaba dom cin ku yeth tene atuu Jethu. Ku jol tet yic atuu Jethu yen te ci Thawul Jethu tieg thün dhöl yic ke la Damathkuth, ku lon ci Jethu jam tene ye. Ku yeen aya eci tet yic atuu Jethu, yen te ci Thawul koc piööc thün ke ci riööc Damathkuth rin Jethu. ²⁸ Ku käya Thawul aci ben rëer ke ke. Ku jol a cath gen Jeruthalem yic ke piööc koc rin Jethu ke cie nyin ye riööc. ²⁹ Yeen aya aci ya jam ku teer wël kek koc Itharel jam thoj Girik, ku eci kockä duer ben nök. ³⁰ Nawén le koc akuötde yok lon wic ye bii nök, gokë nyaai ku yethkë te col Cetharia ku jolkë la tuoc Tarthuth.

³¹ Ku teen, yen ë te ci koc ci wet Nhialic gam nhium ben läau, ku rëerkë ke cin riööc geeth yiic èbën, Judia, ku Galilia ku jol a Thamaria. Akut koc ke ci wet Nhialic gam eci yeyic juak, ku eci dit rin ye Wéi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek beny Jethu.

Piter aci la Lida ku Jopa

³² Piter aci beeji juëc téeëk yiic, na ye yon akäl tök ke la koc ci wet Nhialic gam ciëg pan col Lida neem.

³³ Go Piter mony col Ainieth yok Lida, ku yen mony kënë akëc cath run kabet rin ci yen ruai. ³⁴ Go Piter lëk Ainieth elä, “Ainieth, Jethu Kritho aci col apuol. Jot rot ku lom biöndu.” Go Ainieth rot jot nyin yic. ³⁵ Go koc ke ciëg Lida ku Caron Ainieth tij ke cath, gokë wet beny Jethu gam.

³⁶ Ku tij col Tabitha ci gam ë ciëg Jopa. (Ku rienke yen tij kën thoj Girik ë col Dorkath, ku wetde yic, “Ee lööc.”) Ku ë ye käpath looi ku kony koc njöñ. ³⁷ Ke teen eci tuany nawén ke thou. Go guäpde lóok ku töu yön nhial. ³⁸ Pan col Jopa eci mec apei ke Lida. Nawén piñ koc akut ci wet Jethu gam lon rëer Piter Lida, gokë koc karou tooc bik la lëk ye elä, “Loc ben tene yo.” ³⁹ Go Piter rot jal guiir ku lööny dhöl kek röör awën karou. Nawén le Jopa, ke yeth yön nhial. Ku guöp eci diäär lëer gööm piny ke dhiau. Ku yekë aleth ci kooç yen Tabitha yon piiñ yen jäl aa nyuöth Piter. ⁴⁰ Go Piter koc col ala ayeer yööt, ku jol yenhöi guöt piny bi röök, ku wël yenhöi guöp raan ku lueel, “Tabitha, jot rot!” Go Tabitha ye nyin jäl liep. Nawén tij Piter go yeköü jot piiny. ⁴¹ Go Piter dom kök ku kony bii rot jot. Ku jol Piter koc akut ci wet Jethu gam coöl, ku jol aa diäär lëer, ku jol ke nyuöth Tabitha ke ci pür. ⁴² Thoñ ci Piter Tabitha col aben pür aci jäl thiëi Jopa yic èbën. Ku teen koc juëc aaci wet beny Jethu ben gam. ⁴³ Ku jol Piter cej nün juëc pan raan biök duny col Thaimon.

Kornelio aci Piter caal paande

10¹ Mony col Kornelio ë tö gen Cetharia. Ku yen ë ye bony mac apuruuk buoöt, “Ke ye col apuruuk Italia.”² Ku yeen ë ye raan path riööc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye koc Itharel ñojñ nyin kony, ku ë ye lac röök tñené Nhialic.

³ Nayon akäl tök, tööñ aköl, ke këdäj bö këcít nyuöth, ku tñj atuny nhial ke bö ku lueel tñené ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial döt ke ci riööc ku lueel, “Ye kënë ñö Beny?” Go atuny nhial dhuöök ye, “Nhialic aci röökku piñ, ku aci kuɔony ye looi tñené koc ñojñ nyin tñj aya. Ku awic bi ke dhuk nñiim.”⁵ Tuooç koc Jopa emen bik mony col Thaimon Piter la cooł.⁶ Yeen areer pan raan duny biök col Thaimon, wär nhom.”

⁷ Tewen ci atuny nhial awen luel ë wëlkä jäl, ke Kornelio col koc karou ken lui baai, ku cooł apuruukden tiit baai ë Nhialic door,⁸ ku lëk ke wet ci atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹ Nayon aköl deet, ke röör awen noot dhöök yic, ke ci thiöök kek Jopa, ke Piter la yön nhial thok tecit aköl ciel yic bi la röök.¹⁰ Ku jol cok nök, ku wic bi müth. Tewen guiir miëth ke këcít nyuöth loi rot tñené ye,¹¹ ku tñj nhial ke ci rot liep, ku lueec këdäj rot piny, këdiit la teyei, la guök kanjuan,¹² la yic kuat lääi ebën, ku kák wuc keyöth piiny ku diet pär nhial.¹³ Ku piñ röök ke lëk ye, “Jot rot Piter, näk lei ku cuet.”

¹⁴ Go Piter lueel, “Acie tede Beny! Yen akëc kañ müth kák cie cam cit käkkä.”

¹⁵ Go röök ben jam tñené ye, “Duk tak lön le yen ke ci path bi cam te ci Nhialic ye lueel ka path.”¹⁶ Këne aci röök awen ber yic arak diäk, nawen ke wiën mit, ku dhuk nhial.

¹⁷ Ku gei Piter kë wic Nhialic bi lëk ye ë nyuöth kënë yic. Ku ë kaam awen ke koc ci Kornelio tooc aaci te reer pan Thaimon thün ñic, ka kääc yol thok.¹⁸ Ku cöötkë ku thiëckë, “Le jäl tö baai ten col Thaimon Piter?”

¹⁹ Tewen ñot wic Piter ye bi nyuöth deet yic, ke lëk Wëi Nhialic ye, “Piter, pieñ yiyic, ala koc kadiäk ci ben wic yi.”²⁰ Guir rot ku lœr piny, ku duk wet cieth kek yön yic ba ciil la ke ke, ee yen acol ke aabö.”²¹ Go Piter la piny ku lëk ke, “Ee yen raan wieckë. Yeñö biñ wek?”

²² Gokë beer, “Yok aaci beny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ë raan path Nhialic door, ku yeen atheek koc Itharel ebën. Aci atuny Nhialic lek ye bi yi caal paande, rin bi yen wet ba la lek ye piñ.”²³ Go Piter ke cooł, “Bäk nienkë ë weer kënë.”

Nawen bak piny ke Piter jiël ke ke, ku cath koc kök ci gam Jopa kek ye aya.²⁴ Na aköl deet ke yet Cetharia te tiit Kornelio ye thün, kek kacke ku mäthken ci cooł.²⁵ Tewen dööt Piter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhiaal piny yenhom.²⁶ Go Piter col ajot rot bi köök ku lueel, “Yen guöp, yen ë raan ë path.”²⁷ Ku jol Piter jam kek Kornelio agut te yeet kek yön, ku yön koc juëc ke ci keniim mat,²⁸ ku lueel tñené ke, “Anjeckë lön löndan Itharel ë raan pëen bi ciil la beeï kuat det yiic, ku ciil met ke ke. Ku aci Nhialic nyuöth ya lön acin raan lueel ka la guöp kärec.”²⁹ Këya, wén ci yin ya tuöc, yen aci ben ke cïn diu, ku awiëc ba ñic aya, yeñö tuc yin ya.”

³⁰ Go Kornelio lueel, “Wäär nïn kadiäk cök yen ya röök yön ë ten, tecit mënë tään aköl, kaam wén ke raan ceñ aleth yer apei bö ku keec yanhom,³¹ ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic aci röökku piñ, ku aci kuɔony ye looi tñené koc ñojñ nyin tñj.’³² Tuooç raan Jopa bi mony col Thaimon Piter la cooł. Yeen areer pan raan duny biök col Thaimon tö wär nhom.”³³ Guo yi tuöc nyin yic. Ku yin aci këpath looi ba ben. Emen, yok aa reer ten ebën yo deeñi Nhialic, buk kë ci Nhialic lëk yi ba lueel, piñ.”

Löj Piter

³⁴ Go Piter jäl jam ëlä, “Aca deet yic emen lön ë yic, Nhialic acie koc ë poc yiic.³⁵ Kuat raan ye door ku looi käpath, aye gam. Acin këde kek kuat.³⁶ Yin ajiç wet ci lek koc Itharel, Wet Puoth Yam ci Jethu Beny mac koc ebën beeï bi koc döör ke Nhialic.³⁷ Yin ajiç kækdiit ci röt looi pan Itharel ebën, jœök wun Galilia, lœk wëi wäär ye Joon lek koc cök ciëen.³⁸ Yin ajiç Jethu raan Nadharet, raan ci Nhialic lœc ku col Weike abö tñené ye ku gem riel. Jethu ë ye la yön juëc yiic, ku looi käpath tñené koc. Ku kony koc la gup jakrec.³⁹ Yok aaci käjuëc ci looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ebën tñj, ayi kë ci ye piäät tim ci riü kœi bi nök.⁴⁰ Ku ben Nhialic col apir ku jöt bei piiny raj yic aköl ye nïn diäk, ku col anyuth rot yo.⁴¹ Ku acie koc ebën aa yok koc yok ci Nhialic lœc buk ñic. Yok aaci müth ku dëkku kek ye wäär jön rotde cök ciëen.⁴² Ku lëk yo buk wetde lek koc, ku luelku lön ë yen aci Nhialic lœc bi luk looi tñené raan ebën, koc pïr ku koc ci thou.⁴³ Koc ebën, koc kák Nhialic tñj aaci jam riënke, ku luelkë na gam raan wet Jethu, ke Nhialic apel käracke piny riënke.”

Kɔc cie kɔc Itharel aaci Wɛi Nhialic lööny kegup

⁴⁴ Tewën ɣot jiɛem Pîter, ke Wɛi Nhialic lööny kɔc awën pijn gup. ⁴⁵ Ku kɔc Itharel wäär bɔ Jopa kek Pîter aake cī gäi, rin cī kek Nhialic tij ke cī miöcdë gäm kɔc kuat dët cie kɔc Itharel aya. ⁴⁶ Rin aa cik tij ke jam thok kök, ku luelkë, “Nhialic adit.” Go Pîter jam, ⁴⁷ “Kockä aaci Wɛi Nhialic ben tënë ke cimënda aya. Nadë, le raan bï ke pëen bï ke cii muɔc nhiiim?” ⁴⁸ Ku col ke aa muɔc nhiiim rin Jethu Kritho. Ku lëk Kornelio Pîter bï rëer ke ke nñ lik.

Pîter acä akut Jeruthalem lek kë cī looi

11 ¹ Atuuc Jethu ku kɔc kök cī gam pan Judia yic ebën, ee cik piñ lõn nadë ke kɔc cie kɔc Itharel aake cī wet Nhialic yet tënë ke. ² Tewën cī Pîter yet Jeruthalem, go kɔc ke wic ye ku bï kɔc cie kuat Itharel aa ɣoot ye jääm guɔp elä, ³ “Yin yi ye jäl pan kɔc cie ɣoot, ku yin yi ye röm ke ke!” ⁴ Go Pîter ke tet këriëc ebën cī rot looi, ⁵ “Wäär ë la kën ca tij ke ya röök gen Jopa. Ee la këdiit la teyei, la guök kaujuan, ca tij ke lueec piny nhial, ku teeu piny yaljööm. ⁶ Ku jäl luiit yic, guɔ lääi baai ku lääi roor ku jol aa lääi wuc keyiic, ku diet roor tij thïn. ⁷ Ku piñ röl ke ye lek ya, ‘Jot rot Pîter, näk lääi ku cuet!’ ⁸ Guɔ lueel, ‘Acie yic, Beny! Acin miith rec ca kaj cam cüt kakkä.’ ⁹ Guɔ röl ben piñ nhial. ‘Duk tak lõn le yen kë cii path bï cam te cī Nhialic ye lueel ka path.’ ¹⁰ Kënë aci rot looi arak diäk, ku jol këdiit la teyei la guök kaujuan awën tõ lääi thïn, miit ku dhuk nhial. ¹¹ Kaam thiin awën ke röör kadiäk cī tuöc ya te col Cetharia yëet pan awën rëer yen thïn. ¹² Ku ëci Wɛi Nhialic lek ya, ba nhom cii thiek ba cath ke ke. Ku jol kockä kadätem akutdan kɔc cī gam yic ya ruac, jäl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. ¹³ Ku lëk Kornelio yo lõn cī yen atuny nhial tij ke kääc yenhom yönde ku lëk ye, ‘Tuɔɔc raan Jopa tënë mony col Thaimon Pîter bï ben. ¹⁴ Yen abi lek wël bï yin ku miethku col apoth kérac yic.’ ¹⁵ Nawën jaam, ke Wɛi Nhialic lööny kegup cimën yon tuej kɔj yen lööny ɣogup. ¹⁶ Ku jal kënë cī Beny Jethu lueel yon tak, ‘Joon ë ye kɔc muɔc nhiiim ë pii, ku wek aabï muɔc nhiiim Wɛi Nhialic.’ ¹⁷ Acie kë lëu bï baai dhöö lõn cī Nhialic kënë yen cī yiëk yo, yiëk kɔc cie kɔc Itharel aya, ku ë yiëk yo wet cī yok wet Beny Jethu gam, ke yen ya ña, ba them ba Nhialic gël nhom!’

¹⁸ Nawën piñkë wël cī Pîter lueel, gokë cii ben jääm guöp ku leckë Nhialic elä, “Kën yen ë wic Nhialic aya, ku bï kɔc cie kɔc Itharel kärec yekë looi puöö, ku bik met pïr akörlriëec ebën yic!”

Kɔc cī gam pan col Antiök

¹⁹ Kɔc ke cī gam aake cī weer rin cī kek riööc lõn nek ke cimën wäär cī Ithipin nök. Kɔc kök ke yiic aaci yet pan col Ponicia ku Thaipruth ku Antiök. Ku keek aake ye kɔc Itharel kepec kek aake ye lek wet yam Jethu. ²⁰ Ku kɔc kök ke cī gam, ku aake ye kɔc pan Thaipruth ku Thirene, aake cī la Antiök ku lek Wet Puoth Yam lek kɔc cie kɔc Itharel aya. Aa cik aa lek thoŋ puoth yam rin Beny Jethu. ²¹ Aake cī Nhialic yiëk riël. Go kɔc juëc gam ku yekë Nhialic door.

²² Thoŋ cī kɔc cie kɔc Itharel gam Antiök aci yet tënë kɔc cī gam Jeruthalem. Gokë Barnaba tuɔɔc Antiök. ²³ Wën cī yen yet ku tij te cī Nhialic kɔc Antiök daac thïn, ke jol puöö miet ku jiëem kenhüim ku bik aa kɔc path yer puöth, nhiar Nhialic piänden ebën. ²⁴ Barnaba ë ye raan path cī Nhialic gam piände ebën, ku ë la guöp Wɛi Nhialic. Kɔc juëc aaci wet Beny ben gam.

²⁵ Ku jol Barnaba jäl ku ler pan col Tarthuth ku bï Thawul la wic. ²⁶ Nawën le yök, gokë ben Antiök. Ku jolkë rëer Antiök ë ruöön, ku keek aake ye röm kek kɔc cī gam, ku aaci akut dït apei ben piööc. Antiök yen ë ten kɔj kɔc cī gam aa cœl thïn ka Krithiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuɔɔc Jeruthalem

²⁷ Ruöön yen rëer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ë ten jiël kɔc kök kæk Nhialic tij Jeruthalem ku lek Antiök. ²⁸ Raan tök ke yiic col Agabuth ëci Wɛi Nhialic yiëk riël, ku bï lek kɔc lõn le yen cöndiit bï ben pinyhom ebën. (Cöŋ kënë aci ben ben yon ye Klaudiöth bonyjaknhom.) ²⁹ Ku abiöth aaci raan tök keyiic ebën la kënë cī ya tuöc wämäthaken cī gam ciëj wun Judia. ³⁰ Ku keek aaci wëeu kuööt yiic, ku jolkë Barnaba ku Thawul tooc bik ke yäth tënë kɔcdit akut kɔc cī gam.

Kɔc cī gam aaci ɣuöt ke gum apei

12 ¹ Ë runkä cök ëci baai kööl agut Judia, go beny Judia col Yërot Agripa kɔc abek kɔc cī gam yiic col abaj. ² Yeen aci mën̄ Joon col Jemith col atök yeth pal. ³ Na le tij ke kɔc Itharel mit puöth kë cī looi, go Pîter col adom ku mac, (yen kënë ë loi rot yon ciem Yan Ayum cīn yic luou.) ⁴ Nawën cī Pîter dom ku

mac, ke thön akuut apuruuk kaujuan bïk aa tiit. Kuakuöt tök ë la yic koc kaujuan. Ee cï Yërot Agrïpa tak ku bï Piter yäth luk yic aköl Yan Ayum cïn yic luou cök ciëen.⁵ Ku Piter aci jäl rëer mec yic. Ku koc cï gam aake ye röökrienke apei tënë Nhialic.

Atuny Nhialic aci Piter luöny bei yön mec

⁶ Weer yen bï Yërot Agrïpa ye col abïi luk yic rial, Piter ë nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee cï rek cïn arëk karou, ku yön mec ë tit thok apuruuk kek ke lui aköl. ⁷ Tewen nyin yic ka atuny Nhialic bö ku këec yot thok ku mer yot yic. Ku men Piter kët ku puööc bï rot jöt ku lëk ye, “Loc rot jöt! Ku ban yïköö!” Nyin yic, ke luöñ awen cï ye rek lööny wei yecin. ⁸ Ku lueel atuny nhial, “Dut yiyc ku ruöök warku.” Go Piter yeyic duut ku ruk war, ku lëk atuny nhial ye, “Paat alanhdu yïköö ku buöth ya.” ⁹ Go Piter jäl biaath cök ayeer, Piter ë këc kën loi rot deet yic, lön nadë ke kë looi atuny nhial ë yic. Ecii tak ciet ye nyuööth. ¹⁰ Keek aaci jal tëek akuöt tök lööm, akut apuruuk ke tit, ku benkë rëet akut det ye kek rou lööm ku jölkë yet kal thok, kal ye gur thok wëeth cï yethok wel geeu. Go kal yethok nyaany ë rot ku lek ayeer. Keek aaci jäl la ke cath dhël yic, nawen ka atuny nhial mär.

¹¹ Ku jol Piter kë lui rot ye deet yic ku lueel, “Emen aca jal nyc lön ye yen yic kënë awen ya tij këc it nyuööth! Nhialic acä tuöc atuönyde bï ben kuöny bei Yërot Agrïpa cin, ku jol aa kák ke ye koc Itharel tij ke bïk luöi ya.”

¹² Nawen nyc lön rëer yen terac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku koc juëc aake cï kenhüim kut thïn ë ke röök. ¹³ Ku jol Piter yot tøn thok ayeer, go nyan aluaak lui baai col Roda la bï raan yot gut thok la tij.

¹⁴ Ku ecii Piter nyc röö, go puöö miët apei, ku go guo kat ke këc yot liep thok, ku le lëk koc lön yen ke Piter yen akäac ayeer. ¹⁵ Go koc awen reer yot lëk ye, “Yin aci muöö!” Go lëk ke lön ë yic yen aci lëk ke. Gokë lueel, “Ka atiemde yen aci ben.”

¹⁶ Ku la Piter tuej ke tøn yot thok, gokë yot nyaany thok. Gokë tij ku geikë. ¹⁷ Go Piter lëk ke bïk biët, ku jol tet yic ke yen te cï Nhialic ye beeï bei thïn yoot ë mec yic ku lëk ke, “Lekkë Jemith ku wämäthkuan kök yen kë cï rot looi.” Ku jiël bï la tedet. ¹⁸ Na la piny bak, go apuruuk ke tit nhüim la cöt, ku yekë röt thiëec kamken, “Yejo cï rot looi tënë Piter?” ¹⁹ Go Yërot Agrïpa apuruuk yööök bïk yööp. Ku akëc kë ben yot. Go apuruuk col adet thook, ku lëk koc koc nöök bï ke nöök. Tewen cï ë kënë rot looi go Yërot Agrïpa jäl Judia, ku ben la cej Cetharia.

Antipäth Yërot aci thou

²⁰ Nawen cï Yërot Agrïpa puöö riäæk tënë bony Tire ku Thidon, gokë la ke ya akut bïk la tij. Ku ë cik kañ lëk Blatuth raan kák pan bony tiit bï wetden gam. Ku jölkë la tënë Yërot Agrïpa ku thiëckë bï döör ke ke, rin keek aake ye miith yot wun yen mec Yërot Agrïpa.

²¹ Nayon aköl yen cï Yërot Agrïpa lueel bï yen mat ke ke, go ruk alethken bääny ku nyuuc thönyde nhom ku jiëem ke koc. ²² Ku jol koc duoot aa looi elä, “Acie raan yen jam, Aciëk.” ²³ Ee teen, Yërot Agrïpa aci atuny Nhialic ben col atuany, rin cï yen rot looi bï a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawen ke cuet käm tö yeäc yic, ku thou.

²⁴ Wet Nhialic aci ben la tuej ku koc juëc aaci ben gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aaci luoiden ben thöl, ku dhukkë Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

Barnaba ku Thawul aaci loc ku toc ke

13 ¹ Koc ke cï gam Antiök aake la yiic koc ke ye kák Nhialic tij, ku jol aa koc ë koc cï gam piööc, ku keek aake ye yi Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiöö (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ë ye methë bony col Antipäth Yërot) ku Thawul. ² Tewen ye kek röök thïn tënë Bonyda, ku yekë miith theek ke ye dhël det döör kek Nhialic, go Wëi Nhialic lëk ke elä, “Palkë Barnaba ku Thawul ku bïk luöi ca loc ke aa looi.”

³ Ku jol koc cï gam mieth aa theek ku röökkë ku jölkë Barnaba ku Thawul döcc ku jölkë ke col ajiël bïk luöi cï Nhialic loc ke la luöi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake cï Wëi Nhialic tooc bïk la gen col Theleukia ku lek teem köu riäi ku lek gen tö gool nhom wär ciel yic col Thaipruth. ⁵ Na lek yet gen det col Thalamith, gokë koc aa piööc wet Nhialic ten amat koc Itharel. Ku Joon Marko ë cath ke ke rin bï keek aa kony luöi.

⁶ Keek aacii cath ku temkë Thaipruth köu, ku lek gen Papoth yen le kek raan det tiët col Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yok thin. Ku ecii rot a nyuooth ciët ye raan koc lek wet Nhialic. ⁷ Yen Bar-Jethu ë ye methë bonydit col Therjiuth Pauluth, bony wun tö gool nhom war ciel yic. Ku yeen ë ye raan pel nyin apei. Bony ecii Barnaba kek Thawul tuöc ku bik ben tñené ye, rin ë wic bi piööc wet Nhialic. ⁸ Ku yen luoiden bi kek bony piööc ecii tiët Elimath (aa kek rienke thon Gïrik) duer rac, rin ci yen ye them bi bony rac nhom bi wet Nhialic ciï gam. ⁹ Ke Thawul, ku anjic aya lön col ye Paulo, ecii Wëi Nhialic la yeguöp, go tiët tñj ku döt apei, ¹⁰ ku lëk ye, "Yin mänh jõnrac. Yin raan la ater kek käpath ebën. Yin athian guöp kärec, ku aye them akölaköl ba yith Nhialic wel bik aa lueth! ¹¹ Yin abiï Nhialic jak guöp emen. Yin abi coor ku yin abi nün nök ke yi ciï piny ben tñj." Nyin yic Elimath, ecii kën macär guo paat nyin piny, ku jol cath ke wie raan bi ye dom cin bi thel. ¹² Nawen tñj bonydit kë ci rot looi, go wet Nhialic gam rin yeen ecii gäi apeidit kák ci ke ye piööc wet Nhialic.

Barnaba ku Paulo aacii la Antiök tö Pithidia

¹³ Paulo ku jol aa kocken cath kek ye aacii war teem riäi ke jiël Papoth ku lek Perga, wun col Pampilia. Tewen, Joon Marko acii ben puök ke ke ku dhuk Jeruthalem. ¹⁴ Ku ben kë jäl Perga ku yeetkë Antiök tö wun col Pithidia. Nawen aköl löj, aköl ciï koc ë luui, go Barnaba ku Paulo la ten amat ku nyuuckë thin. ¹⁵ Nawen ciï lööj Mothith, ku jol aa wël koc kák Nhialic tñj kueen, go bany ten amat wet lek Barnaba ku Paulo elä, "Wämäthakua wek aa wicku bæk koc jääm nhium, te le yen wet bi ke rieel puöth bæk lek ke." ¹⁶ Go Paulo rot jöt, ku nyooth yecin bi koc biet. Ku jol jam elä, "Wek methkie pan Itharel, ku jol aa koc cie koc Itharel Nhialic door, pieñkë wetdie. ¹⁷ Nhialic koc Itharel ecii wärkuan dit loc ku looi ke ke ye kuatdit ril tör tewäär ciëj kek ke ye alei wun col Ijip. Keek aake ci Nhialic beeï bei Ijip rielde. ¹⁸ Ku acii kärec yekë luöi ye guum roor ruöön thiärjuan. ¹⁹ Ku Nhialic acii wuöt kadhorou cuop wei pan Kanaan. Ku looi kacke bi aa kek la piny, ²⁰ tecit run buot kaujuan ku thiärdhiëc.

"Wen ci kën rot looi, go Nhialic ke yiëk koc mac ke agut te tul raan kák Nhialic tñj col Thamuel. ²¹ Nawen thiëckë Nhialic bi ke yiëk bonyjaknhom, go Nhialic ke yiëk Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bi ya bony ruöön thiärjuan.

²² "Nawen ci Thawul nyaai bääny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bonyjaknhomden. Ku kën ci Nhialic lueel rienke akin, 'Aca yok lön Debit, wen Jethu yen ë raan yen wiec. Ku ë yen raan bi kák wieckë bik röt looi, aa looi.'

²³ "Ë ye Jethu raan kuat Debit, yen ci Nhialic looi ke ye raan bi koc Itharel luök, tecit te ci yen ye lueel thin wäär. ²⁴ Wäär këc Jethu luoiden joo, ke Joon ecii koc Itharel kaj lek wet Nhialic. Ku ye ke yöök bik muöl luoi kärec, ku colkë röt aa muoc nhium piu. ²⁵ Na wäär ci luoi Joon thiök kek thök, go koc thiëec elä, 'Yakë tak ya ña? Acie yen raan tietkë. Raan tietkë abi lök ben yacök. Ku acie yen raan lëu ye ba warke däk bei yecök.'

²⁶ "Wek wämäthkie Itharel, miith Abaram, ku jol aa wek koc cie koc Itharel reer ten Nhialic door. Wet bi koc kony bi koc ciï la pan mac acii lek yo. ²⁷ Ku yeen akëc koc ke ciëj Jeruthalem ku banyken yic, lön nadë ke yen raan bi koc ben kony. Ku keek akëc wël deet yiic aya, wël ke ye koc kák Nhialic tñj lek ke wäär ye kueen akölaköl, aköl löj. Ku keek aaci wël koc kák Nhialic tñj col aa tñj kenhium, rin ci kek Jethu col anäk. ²⁸ Cok alon ciï yen yiny cik yok bi ke ye tem thou, gokë nuöt ke thiëc Pilato bi dhiel nök. ²⁹ Ku wen ci kek keriëec ebën looi, kák ke ci got athör theer wël Nhialic yic rienke, gokë jat piny tim ci riü kou ku lek thiök ran yic. ³⁰ Ku yeen acii Nhialic col aben pir. ³¹ Ku aaci rot nyuöth koc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nün juëc yiic. Kek kockä, kek aaci kák ci röt looi tñj, ku lëkkë ke koc Itharel.

³²⁻³³ "Ku yok aaci ben buk we ben lek thou path ci Nhialic yepouöu taoj ke bi luöi wärkuan dit. Acii luöi yo emen yok miethken, rin ci yen Jethu col aben pir ke ci thou. Cimën ci ye got elä waak rou athör theer wël Nhialic yic,

'Yin ee wändie, yen acii ya Wuur aköl.'

³⁴ "Ku yen kënë yen ë kë ci Nhialic lueel, lön bi yen ye col aben rot jöt thou yic, ku bi ci koc dhiäth ran yic, 'Yin aba yiëk yath, ku yin aba dööc ciët tewäär, ciï yen yapuöu taañ thin tñené Debit.'

³⁵ "Ku ë yic alanden, ecii lueel kälä wet det ci got yic, 'Yin acä aluonydu bi puöl bi dhiäth ran yic.'

13:17B.bei 1:7; 12:51 13:18Kn 14:34; L.rou 1:31 13:19L.rou 7:1; Joc 14:1 13:20Bäny 2:16; 1Tha 3:21

13:21Tha 8:5; 10:21 13:221Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20 13:24Mk 1:4; Lk 3:3

13:25Mt 3:11; Mk 1:7; Lk 3:16; Jn 1:20, 27 13:28Mt 27:22-23; Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15

13:29Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42 13:31Luoi 1:3 13:33Wk 2:7 13:34Ith 55:3 13:35Wk 16:10

³⁶“Ku yen Debit ë ye käk Nhialic looi wäär piīr yen, ku jøl thou ku thiäk te cï wärken dít thiök thïn. Ku guäpde acï ben dhiäth raŋ yic. ³⁷Ku kën akëc rot looi tënë raan cï Nhialic jöt bei raŋ yic.

^{38–39}“Awiëc bæk ɻic wek wämäthkié Itharel, lõn nadë ke rin Jethu yen abï kärec päl piny tënë koc. Raan bi wetde gam abï adumuöömkä päl piny tënë ye. Ku kënë ë këc löŋ Mothith looi wäär tënë we. ⁴⁰Tääukë wenyin piny apath bï kë cï koc käk Nhialic tñj, cïk lek koc elä rot cïi lui we,

⁴¹‘Tienkë wek koc koc döl gap! Gäikë ku wek aabï liu, rin kë luɔɔi akölë!

Acie kë bæk gam, cok alon bï raandä ye teet yic tënë we!’ ”

⁴²Wén jiël Paulo ku Barnaba ten amat, goke yööök ku bïk ben ben aköl deet amat bïk wet löön Nhialic ben ber yic. ⁴³Wén cï koc jäl amat yic, ke Paulo ku Barnaba rüec koc juëc Itharel, ku koc juëc cie koc Itharel cï cieen koc Itharel gam. Ku jøl Paulo kek Barnaba lek ke bïk kepuöth deet, ku bïk pïr ke njöth piath Nhialic.

⁴⁴Nawën aköl det amat, ke koc juëc apei bö amat yic aabï ciet koc ebën geeu kek cï guëer bïk ben piñ wet Nhialic. ⁴⁵Nawën tñj koc Itharel akut dïit kënë ke dom tieel ke. Ku yekë wet lueel Paulo dhöl yic ku yekë lat. ⁴⁶Ku Paulo kek Barnaba aaci ben jam apei kälä ke cïi riöc, “Kën yen bï rot kaŋ looi tueŋ, ee lõn bï we lek wet Nhialic. Ku na cäk kuec bæk wet Nhialic cïi gam, ku yakë röt yök ke we cie koc wïc pïr aköliëec ebën, ke wek aa buk nyäen piny ku lok tënë koc kock cie koc Itharel. ⁴⁷Rin yok aaci Nhialic yööök elä, ‘Wek aaca looi ke we cït mermer tënë koc cie koc Itharel, rin bï raan ebën pinynhom poth la pan mac.’ ”

⁴⁸Nawën piñ koc cie koc Itharel wet kënë, gokë puöth miet ku leckë wet Nhialic cïk piñ. Ku koc ke cï lœc bïk aa koc pïr aköliëec ebën aake cï ben gam.

⁴⁹Wet Nhialic acï ben yet beeikë yiic ebën. ⁵⁰Go koc Itharel, kocdit baai geu yic ebën ben rac nhiiim agut diäär kocdit cie koc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba ben cuop wei panden. ⁵¹Go atuuc Jethu mël kuëen ku tenkë kecök rin cï kek puöth riäak tënë ke. Ku jiëlkë ku lek pan col Ikonia. ⁵²Koc ke cï gam Antiök aake cï Wëi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puöth apei.

Paulo ku Barnaba aa koc Ikonia lek Wet Puöth Yam

14 ¹Kecit kewäär cï rot looi tënë Paulo ku Barnaba Antiök acie yic ben ber aya tënë ke Ikonia. Paulo ku Barnaba aake cï la yön ye koc Itharel mat thïn, ku jieemkë arek bï koc juëc Itharel ku koc cie koc Itharel wet Jethu gam. ²Ku koc kock Itharel cï kuec bïk wet cïi gam, aaci koc Ikonia luöm thook bïk kenhiiim wel Paulo ku Barnaba. ³Ku Paulo kek Barnaba aaci reer Ikonia nïn juëc. Ku jieemkë apei rin Jethu ke cïi riöc, ku wet yekë lueel ebën ë yic, rin cï Jethu ke yiëk riel bïk käk jän göi aa looi. ⁴Ku koc juëc tö geeu aake cï keyiic tek, koc kock aake wël koc Itharel piñ ku gam koc kock wet atuuc Jethu.

⁵Nawën ke met koc Itharel yic kek kocken dít ku koc Konya bïk agaac jøök, ku wickë bïk ke nök. ⁶Nawën la koc piööc wet cï mat yök cök, gokë riñ te col Likonia tö geeth Lithtra ku Derbe thïn. ⁷Ku piööckë Wet Puöth Yam Bäny Jethu ë geethkä yiic.

Paulo acï duer nök Lithtra

⁸Mony cï ruai, cie cath, yecök yök piiny tewäär dhiëeth ye ë tö gen Lithtra. ⁹Ku ë ye wël Paulo piñ. Go Paulo tñj ke cï gam ku peth bï kony. Go döt, ¹⁰ku lueel, “Jøt rot ba kock!” Go rot wuöl nhial ku cieth.

¹¹Nawën tñj koc juëc kë cï Paulo looi, gokë jam apei thoñden Likonia, “Aciëek cït koc aaci ben piny nhial tënë yo!” ¹²Ku ciekkë Barnaba ke col Deuth ku ciekkë Paulo ke col Yermith rin ë yen raan ye welken lueel.^b

¹³Go raandit jøn col Deuth door, jøn reer yiënde kal thok miöör la yiëth adir cï cuëec yööök bee. Ku wïc kek kocken juëc reer ke ye bïk atuuc door ë ke.

¹⁴Nawën piñ Barnaba ku Paulo ke wickë bïk looi, gokë aläthken ret yiic kekoth bïk nyuoöth lõn cïi kek kecít kënë wïc, ku riñkë ciel thän awën yic ku lueelkë, ¹⁵“Yenjö looi wek kënë? Yok aa koc ë path cïmëndun. Yok aaci ben buk Wet Puöth Yam Jethu ben lueel, ku buk we nyaai käk yakë doorkä yiic rin cïn kek wetden yic, ku bæk aa door Nhialic töp pïr, cï nhial ku piny ku wër kek käkkith tö thïn ebën cak. ¹⁶Wätheer Nhialic ëcï koc puöl bïk käkken cïk tak aa door. ¹⁷Ku Nhialic ë rot nyuoöth akölaköl kapuöth ye looi yiic tënë koc. Ee deñ col atueny ku lok käj ebën cït teden ye kek luok, ku mitkë puöth.” ¹⁸Cok awën kec kockä welken lac gam, ka cïk ben lëu bïk koc dök bïk miöör cïi näk.

¹⁹Nawën ke koc Itharel kock bï Antiök gen tö Pithidia, ku bï koc kock Ikonia, ku reckë koc nhiiim ku biöökkë Paulo ku yöckë ayeer geeu, ku takkë lõn cï yen thou. ²⁰Nawën la koc cï gam kenhiiim kut yelööm, ke jöt rot ku dhuk geeu. Nayon nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

^b14:12Aa rin jakken.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tö Thiria

²¹ Paulo ku Barnaba aaci Wet Puoth Yam lëk koc Derbe ku gam koc juēc wet Jethu. Nawen ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonia ku jol a Antiök tö Pithidia. ²² Ku lëkkë koc cii gam bik gamden muk apath, ku lek tuej ke nhiar Jethu. Ku lëkkë ke piööcden yic elä, “Koc cii gam ebën aa dhil gum e pür kënë yic rin bi kek met bääny Nhialic yic aköldä.” ²³ Ku kuanykë koedit akuut koc cii gam yiic ebën, ke cii kañ röök tënë Nhialic. Ku thekkë miëth rin bi kek Nhialic kañ door. Ku jolkë ke than Beny Jethu cin, raan cii kek welke gam.

²⁴ Tewen kueny kek Pithidia yic, gokë ben Pampilia. ²⁵ Ku piööckë Wet Puoth Yam tënë koc gen Perga ku lek Atalia. ²⁶ Ku teen ke gér, ku dhuukkë Antiök, tewäär cii koc cii gam ke thön Nhialic thün rin luoiden cik thöl.

²⁷ Wén cii kek yëet Antiök, ke kuut koc cii gam nhium ku lëkkë ke käjuëc cik looi riël Nhialic, ku nyooth Nhialic lon alëu bi koc cie koc Itharel gam aya. ²⁸ Ku rëerkë Antiök pei juëc kek koc cii gam.

Löj Mothith

15 ¹Koc kök pan Judia aaci ben Antiök, ku piööckë koc cii gam elä, “Wek aaci Nhialic bi kony te cii we dhil noot, cüt te cii löj Mothith luel ye.” ² Go Paulo kek Barnaba jam apei rin e wet kënë kek koc awen bö Judia. Nawen ke mat yic, bi Paulo ku Barnaba ku koc kök Antiök la Jeruthalem bik wet kënë la jääm yic kek atuuc Jethu ku koedit kök.

³ Go akut koc cii gam ke jal tooc, ku wén tëek kek Ponicia ku Thamaria, ee cik lek koc lon cii koc kök cie koc Itharel wet Nhialic gam. Wet kënë aci koc cii gam ebën col amit puöth.

⁴ Nawen yëetkë Jeruthalem e ke lor akut koc cii gam, ku atuuc Jethu ku koedit, koc cik ben lek käjuëc cii Nhialic ke kony bik ke looi. ⁵ Go koc kök akut Parathii cii gam röt jat nhial ku luelkë, “Keek aa dhil noot ku lek ke bik löj Mothith dhiel theek.”

⁶ Go atuuc Jethu ku koedit kenhium mat bik wet kënë tak yic. ⁷ Wén cii kek wet jääm yic apei, ke Peter jöt rot ku lueel, “Wek kackie ajiëckë lon yen aci Nhialic loc wäär kamkun, ba Wet Puoth Yam lek koc cie kuat Itharel, rin bi kek wet Beny piij ku gamkë. ⁸ Ku Nhialic ajiç kë tö raan ebën puöu, aci nyuoöth lon yeen alëu koc kök cie koc Itharel bik gam aya cimën cii yen Weike col abö tënë ke, cimën wäär cii yen ye luöi yo aya. ⁹ Aci nyuoöth lon yok koc Itharel ku thäi kök, yok aa thöj ebën, ku nyeei kärec kepuöth rin cii kek gam.

¹⁰ “Na ye käya, ke yenjo looi wek kë cii Nhialic nyuoöth we bæk cii loi, rin wic wek ye e path bæk te bi yen puöu riëek thün tiñ. Te jöt yok koc cii gam nhium këril këc wärkuan dit ku yo aya, kañ lëu buk yääc? ¹¹ Acie tede! Ayeku gam lon bi yo kony rin piath Beny Jethu, ku abi ya tede aya tënë ke.”

¹² Go akut ebën biet ku piinkë kák jän göi cii Nhialic col aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam koc kök cie koc Itharel. ¹³ Wén cii kek thök jam, ke Jemith jöt rot ku bëer elä, “Piejkë wetdie wek koc akuötda! ¹⁴ Aci Thaimon tet yo te cii Nhialic ye nyuoöth thün lon ye koc cie kuat Itharel kacke aya, rin cii yen koc kök nyaaí keyiic bik aa kacke. ¹⁵ Ku wël koc kák Nhialic tiij aaci röm kek e wëlka alanden. Cimën cii ye göt athör theer wël Nhialic yic elä,

¹⁶ ‘Ku lueel Beny, yen abi dhuk,
ku yen abi many Debit cii riääk ben jöt nhom.

Ku ben kakkien cii riääk cök piny bik riël.

¹⁷ Ku käya, koc ebën aabi Beny wic,
koc cie koc Itharel ca cool bik aa kacke.

¹⁸ Yen ee wet cii Beny lueel akan,
Beny yen cii wet kënë col ajiç theer.’

¹⁹ “Ku la Jemith tuej ku lueel, na ye yen, ke yok aaci koc cie koc Itharel cii Nhialic dhuök reem nhium. ²⁰ Ajuuen buk ke gät athör ku lëkku ke, bik cii miëth kuat miëth cii ke jakrec door, ku titkë röt bik gup cii la akör. Ku cik riem cam ku cik cuët rij län këc teem rööl bi riem kuër. ²¹ Rin löj Mothith aci kueen run juëc yiic, yon ye koc Itharel mat thün akööl cii kek e luui yiic, ku wëlka aaye piööc geeth yiic ebën.”

Athör cii gät koc cie koc Itharel cii gam

²² Nawen ke atuuc Jethu, ku koedit kek koc akut koc cii gam ebën, mat wet yic bik röör abek akut yic kuany, ku bik ke tuøc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokë Judath col Barthabath aya, ku Thilath koc theek akut rin luoiden, kuany. ²³ Ku gemkë ke athör kënë tënë koc cii gam Antiök,

“Yok atuuc Jethu ku kocdit, miethakun, yok aaci miäthda tuöc miethakua cie kuat Itharel ciëj gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia.²⁴ Acuk piñ lön cï koc kökakuötta yic la ku reckë wepuöth käk yekë lueel, ku keek aa këcku ke tooc bïk käkkä aala lueel.²⁵ Këya, yok aaci yonhiim mat ku gamku buk koc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämäthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo,²⁶ cï wëiken gam bïk luui rin Jethu Kritho.²⁷ Wek aa tucku Judath ku Thilath, bïk we lëk wël cï göt athör kën yic aya.²⁸ Aci Wëi Nhialic tääy yopuöth bï cien löj ril det metku ë löön cï gät we kä yiic.²⁹ Ku wek aa cii käkkä dhil loi, duökkë ye müth miëth yeke jakrec door, duökkë riem cam, duökkë cuët rij län këc teem röl bï riem kuér, ku tietkë röt bæk gup cii la akor. Na luɔikë käkkä cït emen cï yok ke lek we, ke luɔidun abi piath. Yenakan.”³⁰ Ku toockë atuuc Antiök. Nawën cik yet, ke mat koc cï gam ebën nhiim ku gëmkë ke athöör.³¹ Wën cï kek athöör kueen ë ke mit puöth rin cï wël cï göt athöör yic ke deet puöth.³² Judath ku Thilath, koc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek koc cï gam bïk ke deet puöth ku rilkë puöth.³³ Tewën cï kek nün nök ke ke lony wämäthkua dhöl bïk dhuk ke puol gup tënë koc ke toc ke. [³⁴ Ku Thilath acie nhom ben waar ku döj.]³⁵ Paulo ku Barnaba aake cï pei nök Antiök, ke piööc wet Beny kek koc juëc kök tënë koc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puöök

³⁶ Nawën cik pei nök Antiök, ke Paulo yöök Barnaba, “Dhukku ciëen geeth wäär yiic cï yok Wet Puoth Yam piööc thïn, buk wämäthkua la neem, ku buk tüj lön le kek tuej apath kek gamden.”³⁷ Ku ë wïc Barnaba bï Joon Marko cath ke ke,³⁸ ku akëc Paulo tak lön puöth yen bï cath ke ke rin aci ben dhuk Pampilia, ku cii reer ke ke bïk luɔiden thäap kedhie.³⁹ Wet kënë acik teer apei nawën ke puöök. Ku jiël Barnaba kek Joon Marko ku geerkë Thaipruth.⁴⁰ Ku col Paulo Thilath bï cath kek ye, ku pel miethakën ke dhöl bï Nhialic ke col aa cath ke puol gup.⁴¹ Ku jölkë la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet koc cï gam puöth bïk gamden muk apath.

Timothi aci cath kek Paulo ku Thilath

16¹ Paulo aci cath bï la Derbe ku Lithtra te ciën Krithian col Timothi thïn. Man Timothi ëci gam aya, ku yeen ë ye nyan kuat Itharel, ku wun ë ye Gïrik.² Koc le yok gam tök ebën Lithtra ku Ikonia, aake ye njec jam rin Timothi.³ Go Paulo Timothi col ajan rin wïc yen ye bïk cath. Ee looi këya rin ajiç koc Itharel ke ciën Derbe ku Lithtra ebën lön ye wun Timothi Gïrik, kuat cie njoot.⁴ Tewën ye kek jäl gen ku lek gen, aake löön cï atuuc Jethu ku kocdit tö Jeruthalem guiir tet koc cï gam, ku lëkkë ke bïk aa luui cït te wïc atuuc Jethu ku kocdit tö Jeruthalem ye thïn.⁵ Këya, koc akut koc cï gam aaci cök puöth bïk gamden cii war, ku koc cï gam aaci röt aa juak akölaköl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin cï Wëi Nhialic ye nyuöth ke bïk Wet Puoth Yam cii piööc ë beeï Athia kä yiic.⁷ Tewën cï kek aken Mithia dööt, ke wickë bïk la pan col Bithinia, ku keek aaci Wëi Nhialic nyuäth bïk cii ték thïn.⁸ Gokë Mithia bar yic ku lek Troath.⁹ Ku ë weer kënë Paulo aci këdaj tüj këcít raan Mathedonia ke käac yehom ku lej. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba yo ben kony.”¹⁰ Wën cï Paulo nyuöth ë kënë, goku röt guiir buk la Mathedonia, rin acuk njic lön cï Nhialic yo coölk buk Wet Puoth Yam la piööc tënë koc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹ Gok jäl Troath ë riäi ku gérku buk teem Thamodhraki, nayon nhiäk deet yo la Nipolith.¹² Ku jiëlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuej ye kañ thiöök te le koc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer koc Roma thïn. Ku näkku nün juëc geeu.¹³ Nawën aköl cii koc Itharel ë luui ke yo jiël geeu, ku lok wäryou te yeku tak lön ye koc Itharel kenhüim mat thïn bïk röök. Ku nyuucku piiny ku jieemku tënë diäär ke cï kenhüim mat thïn aya.¹⁴ Kam koc cï welkua piñ ë koc ke tö thïn yiic, ee tiñ gen Thiatira col Lidia, ku ë ye yoo wei aleth mithiööñ ril yonyden yic apei. Lidia ë ye Nhialic door, ku éci Nhialic cök puöu bï wet lueel Paulo piñ.¹⁵ Wën cï ye gäm lökweï kek koc ciën baai kek ye, ke col yo ku lëk yo, “Bäk, reerkë paandie, te cï wek ye gam lön cï yon gam ayic.” Ku lej yo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶ Nayon akäl tök, tewën le yok te ye koc la röök thïn, ke yo räm kek nyan alony la guöp jöñ ye col alék koc kë bï rot looi. Ku yeen éci wëeu juëc apei beeï tënë kocken cï ye loony.¹⁷ Nawën ke buoth Paulo ku yo

ébën ke loi duɔɔt, “Kockä aa lui rin Nhialic Madhol. Aa yin lëk te bi Nhialic yi kuony thìn.”¹⁸ Ku looi këya nin juëc, agut bi Paulo puɔ̄u riääk, ku wel yenhom ku lëk jøŋ tö nya guöp, “Rin Jethu Kritho bääär bei é nya guöp!” Ee kaam wën, ke jøŋrac jiël yeguöp.¹⁹ Nawën le koc cï yeen loony tij, ke nyan alony cïn wëeu ye ben beeı ténë ke, gokë Paulo dóm ku Thilath ku thelkë ke luk yic.²⁰ Ku yethkë ke bány nhiiim ku luelkë, “Röörkä aa koc Itharel, ku keek aa loi aliääp genda.²¹ Aa yook piööc buk kák liu ciëndu ku lööñkua yiic, aa looi. Yok aa kuat Roma. Këya, yok aacii dhil luui kák yekë lek yo buk ke looi.”

²² Ku met thän awën kääc luk kōu wetden yic ku biekkë ke, ku ret bány aleth Paulo ku Thilath yiic kekoth, ku cölkë ke aa that.²³ Wën cï apuruuk Paulo ku Thilath that ku biekkë ke apei, ku riitkë ke yön meç, ku yöök bény apuruuk é tüt koc cï mac, bi ke der rin bi kek cïi kat.²⁴ Nawën piŋ apuruuk é wet kënë, ke riitkë yön tö ciëen ku rekkë kecök, ku meckë ke gurgurdit thiek kōu.

²⁵ Nawën tecit weer ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake röök ku ketkë waak door kek Nhialic, ku koc kök ke cï mac kek keek aake piŋ.²⁶ Kaam awën ke piny yieek rot apei, ku yieek tewën cï yön meç buth thìn aya. Nyin yic tewën ke yoot ḥany kethook, ku däk luɔ̄j werwer kecök.

²⁷ Go bény apuruuk wën tit yot thok rot puur ku tij yoot ke ḥany thook, ku tek lon cï koc cï mac röt kual, go palde miëet bei, ku wiç bi rot nök.²⁸ Go Paulo rel apei, “Duk rot näk! Yok aatö ten ébën!”

²⁹ Go bény apuruuk mac cool, ku rij yot ku wiik Paulo ku Thilath cök ke leth.³⁰ Nawën ke wet nhiiim ayeer ku thiëec ke, “Wek bány, yeŋjö ba looi bi ya kony?”

³¹ Gokë lueel, “Gam wet Beny Jethu, ke yin akony wek kacku.”³² Nawën ke jol wet Beny Jethu piööc ténë ye ku ténë koc kök tö paande ébën.³³ Ku é weer kënë, ke Paulo ku Thilath nyeei bény apuruuk wën ke bi tetöökken la lóok yiic ku dér keyiic, ku muɔ̄c nhom nyin yic kek kacke ébën.³⁴ Ku yeth Paulo ku Thilath paande ku gem ke miëth. Ku jol puɔ̄u miet kek kacke rin cï yen wet Nhialic jal gam.

³⁵ Nayon nhiaäk ke bány geeu toc bány apuruuk, “Lak, lëkkë bény apuruuk tit yön meç bi Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bény apuruuk tit lëk Paulo, “Bány aacii wet tooc rienkun bi we lony. Këya, wek aacii puɔ̄l bæk jäl ke cïn awuöc yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel ténë bény apuruuk, “Yok aa këc yäth luk yic, ku yok aacii bány col athat thei nhom ku mac yo, ku yok aa koc Roma! Ku emen, awickë buk jäl yo cii ḥic? Acie tede! Kek bány nhiiim, aa dhil ben ten bik yo ben luöny bei.”

³⁸ Go bány apuruuk wet cï Paulo ku Thilath lek ke la kuany yic ténë bány geeu. Nawën piŋkë lon ye Paulo ku Thilath koc Roma, gokë riööc.³⁹ Ku lek bik ke la løy, bik wet päl piny ténë ke, ku biükke ke bei yön meç ku lëkkë ke bik jäl geeu.⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jäl ku lek pan Lidia. Ku matkë kenhiim thìn kek koc cï gam, ku jieemkë ténë ke wël deet kek kepuɔ̄th ku jiëlkë.

Koc Thethalonika aacii wet Paulo maan

17 ¹ Paulo ku Thilath aacii tœk geeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jolkë ben Thethalonika te rëer ten ye koc Itharel kenhiim mat thìn bik röök.² Go Paulo, cimenden theer, la te ye koc Itharel kenhiim mat thìn, ku akööl yiic kadiäk, akööl cii koc Itharel ye luui, ke Paulo jol kák cï göt athör theer wël Nhialic yic aa teer kek koc.³ Ku nyuth ke kë cï göt athör theer wël Nhialic yic, ee lon bi Jethu Kritho raan cï Nhialic tooc abi dhiel gum, ku jøt rot thou yic. Ku lueel Paulo elä, “Jethu jieem yen rienke ténë we emen, yen aci Nhialic loc ku dœc.”⁴ Go koc kök kák cï Paulo lueel yök ke ye yith, ku mëtkë röt Paulo ku Thilath, ku yen lan koc juëc Girik Nhialic door aya, ku diäär kök kocdit.

⁵ Ku koc Itharel aake cï tieel dóm rin cï koc juëc wet Paulo gam, ku kuutkë koc aliääp dhöl yiic, ku matkë keyiic ku loikë duɔɔt, ku mekkë pan Jathon ku wickë Paulo ku Thilath yoot yiic bik ke beeı ayeer ténë koc.

⁶ Nawën cik ke yök, gokë Jathon ku koc kök cï gam thel ténë kocdit geeu ke loi duɔɔt elä, “Röörkä aacä liäap looi geeth juëc yiic, ku emen aacii ben genda.⁷ Ku aacii Jathon nyuööc paande. Keek aacii löön bényaknhom Roma dhöl yiic, ku luelkë ka la bényaknhom det yam col Jethu.”⁸ Ku wëlken kä, aacii thändit geu ku bány liäap nhiiim.⁹ Ku jol bány Jathon ku wämäth kök awën col aa tœeu wëeu piny bik röt waar, ku pälkë ke bik jäl.

Paulo ku Thilath aacii la Beria

¹⁰ Tewën cï piny cuol, ke koc cï gam col Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawën cik yet, ke la te ye koc Itharel mat thìn.¹¹ Aye koc Itharel tö Beria nhiaar bik wet Paulo piŋ ténë koc Thethalonika. Ku aake wël Nhialic kueen akölaköl, bik tij lon ye kák ye Paulo lueel yith.¹² Koc juëc aacii wet Jethu ye Paulo lek koc ben gam. Ku diäär juëc kocdit Girik, ku röör juëc Girik aacii wet ye Paulo lueel ben gam aya.

¹³ Nawën le koc Itharel tö Thethalonika piŋ lon cï Paulo wet Nhialic la piööc Beria aya, gokë ben ku kuutkë koc thook bik aliääp looi.¹⁴ Tewën nyin yic, ke koc cï gam col Paulo ajiël kek koc kök bik la wath thok, ku

döj Thilath ku Timothi Beria.¹⁵ Ku koc awën ruec Paulo aaci ben ger kek ye, bik yet Athen. Ku dhukkë Beria kek athön Paulo ténë Thilath ku Timothi, bik röt lac mät ye.

Paulo aci la Athen

¹⁶ Tewen tiit Paulo Thilath ku Timothi Athen, ee koc puöu la yum wén tij yen geu ke ci thiän yiik ye kek jakken door thün. ¹⁷ Go jäl a teer kek koc Itharel, ku koc wüöt kök Nhialic door te ye koc Itharel mat thün kek thän det guëer te ye koc kenhüüm mat thün geeu, bik wëlkä ben piñ. ¹⁸ Go koc kök piööc Epikuria ku Ithtok jam kek ye aya. Ku lueel koc kök, “Yejo wic raan kënë koc piöc, bi lueel?” Ku ben koc kök lueel, “Yen è ciet jam rin jak kucku.” Ee luelkë këya rin Paulo è piööc rin Jethu, ku lön ye koc röt jöt thou yic.^c ¹⁹ Goké Paulo cœl amat yic, amat è röm gön col Ariöpakuuth nhom ku luelkë, “Awicku buk piööcdun yam ye lueel kënë yic. ²⁰ Kök yeku piñ ke ye lueel, aacii thöj kek kák cuk kaj piñ, ku awicku buk wetden yic, yic.” ²¹ (Rin anhieer koc ke dhiëth Athen, ku thäi kök la rëer thün, bik koc aa lek wél yam cik piñ, ku piñkë kák yam ténë koc kök aya.)

²² Go Paulo rot jöt ku kœec amat Ariöpakuuth nhom ku lueel. “Koc Athen! Aya tij käjuëc yiic lön ye wek jak juëc theek. ²³ Rin te cieth yen gendun yic, ku daai kakkun yakë door, yen è yik yök aya ke ci gët nhom këlä, ‘Ténë Nhialic kuc.’ Yen kë yakë door kënë, yen è kënë ya lek we, ku acak ye yic. ²⁴ Nhialic ci piny cak ku kák tö thün ebën, yen è Beny nhial ku piny. Ku acie cej luëk ci buth yiic bi ye aa door thün. ²⁵ Ku yeen aya, acie wic kök bi luëi ye, rin è yen atö piir yecin, ku è yen kériëc ebën wic raan, gäm raan. ²⁶ Nhialic aci raan tök kaj cak tuej, ku raan töj kënë yen abii thäi bei thün ebën, ku jol ke aa thiëi pinynhom ebën bi kek cej thün. Ku tuej koc yen ke cak, ecii guiir, ye nén, ku ye tenen bi kek ciej thün. ²⁷ Aci cak rin bi kek ye wic bik yic, tedë abiik yök te wic kek ye. Ku è yic Nhialic aci mec kek yo. ²⁸ Cimën ci raan det ye lueel elä theer, ‘Yen acol yo aa piir, ku ciëngku cimën kënë!’ Ku aci kockun wak lueel aya elä, ‘Yok aa miethke aya.’

²⁹ “Cimën ye yok mith Nhialic, acuk dhil tak lön Nhialic acit miläj, ayi alel ci atët guaŋ bi thöj Nhialic. ³⁰ Akëc Nhialic kueec nhom, bi koc tem awuöc wäär koc ye yic, ku emën è koc lek pinynhom ebën, bik kärec yekë looi puöl. ³¹ Rin aci guiir bi la aköl töj bi raan ci loc luk looi ténë kuat raan ebën pinynhom. Ku yen aci nyuöth raan ebën lön bi yen kënë looi, jön ci yen raan bi luk looi jöt raj yic!”

³² Tewen piñ kek Paulo ke jam jön rot thou yic, ke bui koc kök, ku lueel koc kök elä, “Awicku, ba kënë ben ber yic, buk piñ.” ³³ Go Paulo jäl amat yic. ³⁴ Ku met röör kök röt ye, ku gamkë wet ci lueel, kam è röörkä è ye raan koc amat col Diönithioth, ku tij col Damarith, ku koc kök ke ci gam aake tö thün aya.

Paulo aci la Korinth

18 ¹ Wén ci Paulo jam amat yic, ke jiël Athen ku ler Korinth. ² Ku rem thün kek mony Itharel col Akuila, dhiëth Pontuth, ke puöc ben Italia kek Prithkila tiejde, rin ci Klaudiöth, Benyjaknhom koc Itharel cuop wei Roma. Go Paulo la bi ke la neem. ³ Ku rëer ku luui ke ke, wén ci yen ke yök ke ye cuëc aleth dhil ye guöt piny ciit duel, ku yoockë ke cimën yen aya. ⁴ Ku è ye jam apei te ye koc Itharel mat thün akööl ci koc ye luui yiic, bi ke lek yith, rin bi koc Itharel ku koc Girik wet Nhialic gam aya.

⁵ Nawen la Thilath ku Timothi ben Mathedonia, ke Paulo päl kakkken ke ye looi ku yik yenhom piööc wet Jethu, ku têt koc Itharel lön Jethu yen aluaŋ bi Nhialic tuööc pinynhom. ⁶ Nawen ke jönykë ku luelkë kärec riënke, go yecök tej ku lëk ke, “Na cak määr bæk Nhialic kuc, ka wek aabi röt gök è röt! Acin raan bæk gök. Emën wek aba puöl ku la wet Jethu piööc ténë koc cie koc Itharel.” ⁷ Goke jal nyäaj piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door col Titiöth Juthtuth bi la rëer thün. Ku pan Titiöth è thiääk kek ten amat koc Itharel. ⁸ Raandit ten amat col Krithputh ecii wet Nhialic gam, yeen ku kacke ebën ku koc kök Korinth aake ci wet Jethu piñ ku gamkë, ku muöc Paulo kenhüüm.

⁹ Nayon weer tök, ke Paulo tij këdäj këcít nyuöth, ku lëk Nhialic ye elä, “Duk riöc è kockä, lõor tuej yi jam ténë ke, ku duk dhör kë loi yic, ¹⁰ rin yen areer kek yi. Acin raan bi ye lëu bi yiëk tetök, rin koc juëc reer è ten aa kackie.” ¹¹ Go Paulo rëer geeu ruöön tök ku abak, ke piööc koc wet bö ténë Nhialic.

¹² Nawen ci Galio benyjaknhom Roma, jal looi bi ya benydit pan Girik, ke koc Itharel mat keyiic ku dömkë Paulo ku yethkë luk yic ténë Galio. ¹³ Ku luelkë ténë ye, “Mony kënë, awic koc bik Nhialic aa door dhöl ci thääny kek lõjda.”

¹⁴ Tewen wic Paulo ye bi jam, ke luel Galio ténë koc Itharel elä, “Na ye awuöc yen ci looi, nyöt yen acä yic päl piny ku piej wetdun. ¹⁵ Ku emën nek ater we è path wet rin ku wél ku lõjekun, wek aa dhil këdun

^c17:18Aa koc akut è kej lueel pan Girik.

lueel wepec. Yen acie bəny kāk cīt kākkä.”¹⁶ Ku cōl ke aa nyeei luk yic.¹⁷ Gokë Thotheneth, raandit tēn amat dōm ku biékkē luk yic. Ku kēnē akēc Galio kueec nhom.

Paulo acī dhuk Antiök

¹⁸ Paulo ēcī nīn juēc nōk Korinth kek kōc cī gam, nawēn ē ke tōōj ke, ku ler riāi yic kek Prithkila ku Akuila, riān la Thiria. Ku wēn kēc kek guō la wiir bīk ger, ee cī kuēēj Kankēria tēnē Nhialic, ku cōl rot amut nhom.¹⁹ Nawēn ē ke yet Epethuth, te cī Paulo Prithkila ku Akuila bēn nyāāj thīn. Ku ler tēn amat kōc Itharel, ku jieem apei ke ke.²⁰ Ku pēēn kōc amat bī lōk rēer kek ke, go cīi gam.²¹ Ku lēk ke ēlā wēn jiēl yen, “Na ye yen kē wīc Nhialic, ke yen abī dhuk tēnē we.” Ku ler riāi yic ku jiēlkē Epethuth.

²² Wēn le yen yēēt Cetharia, ke la Jeruthalem ku muōth akut kōc cī gam, ku jōl la Antiök.²³ Nawēn cī nīn nōk Antiök ke jiēl ku ler wuōt Galatia ku Prigia ku deet kōc cī gam thīn ēbēn puōth.

Apolo ē kōc Epethuth ku Korinth piōōc

²⁴ Go raan Itharel cōl Apolo, dhiēth Alekdhändria pan Ijip, bēn Epethuth. Yen ē ḥic wēl theer cī gōt athör theer wēl Nhialic yic, ku ē ḥic jam apei.²⁵ Ku ēcī piōōc dhēl Beny ku nhieer ke ku jieem ku piōōc kōc yith rin Jethu. Ku kākkä aake pēk thook miōc nhom wāär ye Joon looi.²⁶ Ee ye kēriēēc ēbēn ḥiec teet yiic apath ten amat ke cīi riōc. Tewēn piŋ Prithkila ku Akuila wēlkä, gokë yāth panden ku tētkē dhōl cī Nhialic nyooth tēnē kōc.

²⁷ Ku jōl Apolo tak bī la pan Gīrik, go kōc cī gam Epethuth kony ku getkē athōör tēnē kōc cī gam tō pan Gīrik, ku lēkkē ke bīk ḥiec lor apath te yeet yen. Ku yeen acī bēn aa raan cī kōc cī Nhialic kuony dħeeñđe bīk gam, bēn kony apei wēn yeet yen.²⁸ Rin wēlken ril cī lueel aacī yen kōc Itharel thōl nhiiim amat yic, ku nyuth ke yith wēl theer Nhialic cī gōt yiic lōn Jethu yen ē raan cī lōc ku dōc.

Paulo acī la Epethuth

19 ¹ Tewēn rēer Apolo Korinth, ke Paulo jōl cath bī wuōt kuany yiic ku yeet Epethuth. Teeen, acī kōc kōc abiōth yōk thīn² ku thiēēc ke, “Cī Wēi Nhialic lōony wegup wēn cī wek gam?” Gokë dhuōk ye, “Akēcku cak piŋ lōn tō Wēi Nhialic thīn.”

³ Go Paulo ke thiēēc, “Na ye kēya, ye miōc nhom ḥō cāk yōk?” Gokë bēer, “Ee miōc nhom ye Joon gām kōc.”

⁴ Go Paulo lēk ke, “Miōc ye Joon kōc muōoc nhiiim aye looi tēnē kōc cī kepuōth wēl wei kārec yiic. Ku lēk kōc Itharel wek aa dħil Jethu raan bī lōk bēn yacōk gam.”

⁵ Wēn piŋ kek ē wet kēnē, ke muōc nhiiim bīk jāl aa kōc buōth Jethu.⁶ Ku teeu Paulo yecin kenhiiim, ku bō Wēi Nhialic kegup, ku jieemkē thok kōk, ku jōlkē wet cī bēn tēnē Nhialic aa lueel.⁷ Ku rōr aake cīt thiāär ku rou ēbēn.

⁸ Ku tēn pei kadiāk, Paulo ē ye la tē ye kōc Itharel mat thīn, ku jieem ke ke apei lōn ye wet ye lueel rin bāäny Nhialic yic.⁹ Go kōc kōk nhiiim riel keyiic ku cīk gem, ku luelkē kārec apei kōc nhiiim rin dhēl pīr cī Beny nyooth. Go Paulo ke nyāāj pīn yic ke ye jakrec cuōp wei kōc gup, aa them aya bīk rin Beny Jethu aa lueel, ku yekē jam tēnē jakrec ēlā, “Yin ayōōk rin Jethu, ye Paulo jam riēnke.”¹⁰ Weet raandit kāk Nhialic cōl Ithkiba kadhorou kek aake ye kēnē looi.

Aye weet Ithkiba them bīk jakrec cuōp wei

¹¹ Nhialic ēcī Paulo cōl aloi kāk kōc gōi kēc rōt kaŋ looi.¹² Alanh yen tuc wuuny, ku alanh ye ceŋ tēn luoi, aake ye yāth tēnē kōc tuany. Ku tē cī ke yāth, aa tuaany cōl ajiēl ku jiēl jakrec kegup aya.¹³ Ecī kōc kōk Itharel kēc gam baai kuany yic ke ye jakrec cuōp wei kōc gup, aa them aya bīk rin Beny Jethu aa lueel, ku yekē jam tēnē jakrec ēlā, “Yin ayōōk rin Jethu, ye Paulo jam riēnke.”¹⁴ Weet raandit kāk Nhialic cōl Ithkiba kadhorou kek aake ye kēnē looi.

¹⁵ Go jōŋrac lueel tēnē ke, “Yen aŋic Jethu, ku yen acī wet Paulo piŋ ku week yakē tak ye wek yī ḥja?”

¹⁶ Go raan tō jōŋrac yeguōp thuēet kegup ku yīk ke tetōōk, ku ret alāthken yiic kekōth. Nawēn ke kat paande kecīn kōth aleth, ke kuēr gup aya.¹⁷ Kōc Itharel ēbēn ku kōc cie kōc Itharel ke ciēj Epethuth, aake cī kē cī raan la guōp jōŋrac looi piŋ, gokē riōōc apei, ku jōl rin Beny Jethu aa leec apei.¹⁸ Go kōc juēc cī gam bēn ku lekkē kākken rec cīk looi kōc nhiiim.

¹⁹ Go acör juēc luui ë käkkä athörken beeí ku cuänykë ke ke dœei raan ëbën. Ku matkë wëeu ke yɔɔc athör yiic gokë aa wëeu juēc apei. ²⁰ Käjuēc ril cï röt looikä aaci koc cök puöth apei, ku jøl wet Beny la tueñ ke thiëi piny, ku gem koc juēc.

Koc Epethuth aacä aliaäp looi

²¹ Wën cï käkkä röt looi, ke bö Paulo puöu bï la Jeruthalem ke ték Mathedonia ku Gïrik, ku lueel, “Te cï yen la ë bœikä yiic ke yen abi dhiel la Roma aya.” ²² Go Timothï ku Eratuth kocken ye kony tuoɔc Mathedonia, ku lök reer Athia.

²³ Tewën rëer yen Athia yen écä aliaämdit rot looi Epethuth rin dhël piir cï Beny nyooth. ²⁴ Mony thöth miljööj col Demetriöth ë tö thïn. Ku yeen ë ye käj thööth miläj këcít luëk kor ye ke jøj tik col Artemith door thïn. Ku kocken luoi aake wëeu juēc yok ë luöiden kënë yic. ²⁵ Go kocken luoi cœl ëbën, ku cœl koc kök miljööj thööth kecít luëk Artemith cümenden aya, ku lëk ke, “Week, ajiëckë lön ye yok wëéukuan piir yok yok ë luoi kënë yic. ²⁶ Ayakë piñ ku tiejkë yen kë looi raan col Paulo. Aye lueel lön kæk ye thööth aacie Nhialic acin, ku yeen aci koc juēc wel nhiiim Epethuth ë ten, ku jøl a Athia ëbën. ²⁷ Kërac abi rot looi rin koc aacii bï ḥiec aa jam ë luöiden kënë. Ku acie këya rot, acin koc bï ye ben aa tak lön ye luanj jøndan col Artemith kë thiiek yic. Ku acin koc bï jøndan col Artemith ben aa theek, jøndan ye raan ëbën Athia ku pinynhom, door!”

²⁸ Wën piñ thän awën cï kenhiiim mat kë cï Demetriöth lueel, ke tuuc kegup ku riëékkë puöth apei, ku loikë wuɔɔu ku yekë lueel élä, “Artemith Epethuth adit apei alanden!” ²⁹ Ku jøl koc juēc geu yic ëbën, duɔɔt looi. Ku dœm thän awën Gaiöth ku Aritharkuth, koc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riijkë ke te ye koc geeu kenhiiim mat thïn. ³⁰ Go Paulo wic bï la jam kek koc wén cï kenhiiim mat. Go koc cï gam pëen bï cïi la. ³¹ Ku koc kök ḥiec kek ye kocdit geeu yiic aake ci wet tooc aya bik lek, bï cïi bö bï ben jam koc nhiiim. ³² Tewën koc ke cï ben amat yic aake loi duɔɔt. Ku ye koc kök jam wël cïi thöj kek wël koc kök, rin koc juēc keyiic aake cök kënë met koc kenhiiim kuc. ³³ Go koc kök tak lön ë yen Alekdhänder yen cï kënë looi, rin cï koc Itharel ye col ala koc nhiiim tueñ. Go Alekdhänder yecin jøt bï koc col abit, ku bï tet ke lön cïi kek cök tö ë wet kënë yic. ³⁴ Nawën lek Alekdhänder ḥic lön ë yen raan Itharel, ë ke ḥot ke loi duɔɔt ku ḥuɔt yekë kiit yic, “Artemith Epethuth aril apei alanden.”

³⁵ Nawën ke jøl raandit beny geeu lœu bï koc duöm thook piny ku lueel, “Koc Epethuth ajiç raan ëbën, lön yen gen Epethuth yen ala riel bï luanj Artemith tiit, ku jøl a kuɔr yath cï löny nhial. ³⁶ Acin raan dhäl ë käkkä. Këya, pälkë röt piny, ku duökkë lui luoi mith. ³⁷ Wek aaci röörkä beeí ë ten, cök alon cïn yen kë yaath cï nyaai lueek, ku lön cïn yen kärec cïk lueel jañda guöp aya. ³⁸ Na la Dimitriöth kek kocken luoi raan yekë gaany, ka akööl ye koc luk aatö thïn ku bany aa rëer thïn, alëukë bik raan wickë la gaany akölë. ³⁹ Ku na le këdeet ḥuɔt wieckë, ka bï luk amatdit yic. ⁴⁰ Rin alëu bany Roma kuan mac yo bik lueel lön cï yok aliaäp looi rin kë cï rot looi akölë, rin acin raan lœu ye bï lueel, lön ala wet puöth looi aliaäp, ku acin wet yic lœuku buk lueel aya rin aliäm kënë.” ⁴¹ Wën cï yen wet kënë lueel, ke däk amat nhom.

Paulo aci la keny Mathedonia ku pan Gïrik

20 ¹ Tewën cï koc ke wic Paulo bik nök röt päl piny, go Paulo koc cï gam cœl ku met ke ke, ku lëk ke wël deet yen kepuöth ku jøl ke töñ, ku jiël bï la Mathedonia. ² Ku jøl cath wuöt juëc yiic ku lëk koc cï gam wël juëc deet yen kepuöth beeí cï ke tœëk yiic. Ku jøl la wun Gïrik. ³ Ku rëer thïn pei kadiäk. Tewën guiir yen rot bï la Thiria, go ḥic lön cï koc Itharel ye thien dhël yic bik nök. Go tak ku dhuk ciëen bï la tœëk Mathedonia bï jäl la Thiria. ⁴ Koc cï yen ben ruac aayi Thopater, wén Piruth, raan pan Beria, ku Aritharkuth, ku Thekunduth koc Thethalonika, ku Gaiöth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, koc wun Athia, ku jøl aa Timothï. ⁵ Keek aaci la tueñ ku lek ya tiit yok koc kök ke cath kek ya Troath. ⁶ Ku yok aaci cath riäi jäl Pilipi ke yo cï Yan Ayum cin yic luou kaj cam. Nawën nin kadhiëc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku ë yen te cï yok nin kadhorou ben nök thïn.

Paulo aci dhuk Troath

⁷ Nayɔn thëëi aköl nin dätem, ke yok aa yo cï yonhiiim kut ku buk ayup bany yic ku camku yok koc cï gam. Ku jøl Paulo jam, ku le tueñ ke jiëem koc nhiiim yet weer ciel yic, rin ë bï jäl yon nhiaäk. ⁸ Ku meç juëc aake dep yön nhial tewën met yok thïn. ⁹ Ku mony riënythii col Eyutikuth écä nyuc aluüit nyin. Nawën cï jam Paulo kðu ber apei, go nin nök abi nin, ku lööny piny aluüit nyin ayeer. Ku yöt écä buth ke cœöc nhom arak diäk. Nawën lek jøt ke yökke ke cï thou. ¹⁰ Go Paulo ben ku cuet rot yeköu ku peet yic. Ku lëk koc, “Duökkë riöc, ḥot piir!” ¹¹ Ku dhuk nhial, ku le röök ku banykë ayup ku camkë. Nawën cï jam ke ke apei agut bï piny bak, ke jiël. ¹² Ku yethkë riënythii wén baai ke piir, ke cï puöth miet apei.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

¹³ Yok aaci la tuej buk la riäi yic, ku ger yo buk la Athoth ten yen bii Paulo la met riäi yic thün. Ku ecii lëk yo ku buk looi këya, rin ë wic bii la Athoth yecök. ¹⁴ Nawën le röm ke yo Athoth, go cath kek yo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵ Ku temku ë riäi ku yeetku Kayoth yon nhiäk det. Na aköl deet ke yo la Thamoth, nawën ben bak goku yet Miletuth. ¹⁶ Ku ecii Paulo tak ku bii Epethuth waan thok, rin ci yen ye wic bii gääu wun Athia. Ku ë ban yeköu rin ë wic bii them apei bii yet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cïn yic luou.

Paulo aci koedit Epethuth tööj

¹⁷ Tewën ci Paulo yet Miletuth go thok tuooç tñené koc Epethuth, ku bii koedit kek bñy koc ci gam röm kek ye. ¹⁸ Tewën ci kek yëet go lëk ke, “Wek aa njiç luɔidie, ku te ci yen cieñ thün kek we aköl tööj yon yëet yen wun Athia. ¹⁹ Yen akëc rot looi ke ya ye raan nhiam. Ku yen ya loi luoi ya ya aluañ Nhialic. Ku yen ya ye rëer ke ya dhiau puõu wet pïr ril yic ye koc Itharel ye wic bik yen nök. ²⁰ Yen acin kë ca muõny we, kën yen bii we kony tewäär ye yen koc lek, ku ya koc piõõc wet Nhialic agut bääikun yiic. ²¹ Koc Itharel ku koc cie koc Itharel, aa ca ke aa lek alanden ku bik kepuõth dhuõk ciëen ku gamkë wet Bänyda Jethu. ²² Ku emen, rin theek yen wet ci Wëi Nhialic lek ya, ke yen adhuk Jeruthalem, ku akuõc yenjo bii rot la looi tñené ya tetui. ²³ Kën yen njiç ë kë ci Wëi Nhialic thön yen geeth ca töök yiic ë lön bii ya mac, ku kärec bii luõi ya geeth yiic ëbën aatit ya. ²⁴ Ku pierdie acä ye kuuec nhom lön ye yen këpath tñené yen, ku ë rin wic yen ye ku ba luoi yen ci Beny Jethu yiëk ya ba thöl, yen lön bii yen ye aa lek koc, yen thoõ path tenhieer Nhialic koc thün.

²⁵ “Yen aci cath kamkun, ke ya jam wet bääny Nhialic. Ku anjeç emen lön cïn yen raan det kamkun bæ ben tiij. ²⁶ Kën yen alek we ku bæk muk wenhiim aköl, te le yen raan bii dhël ca nyooth lök puõl bii määr, ka ciï yen bii gök. ²⁷ Rin acin këdet ca moony koc lek we ye kë wic Nhialic ëbën ku bii looi. ²⁸ Tietkë röt apath ku tietkë koc ci Wëi Nhialic we looi bæk aa koc mëc ke. Calkë röt aaye abiök koc ci wet Nhialic gam, koc ci looi bik aa kacke thon Wënde. ²⁹ Anjeç na la jäl ke koc ater Nhialic, ciit gal ci wäth aabii ben kamkun, ku keek acin raan tök kam koc ci gam bik puõl. ³⁰ Ninkui bii ben koc kökakuotduñ yic aabii lueth aa lueel na lëukë ka wëj koc ci gam. ³¹ Tietkë wenhiim, ku duõkkë nhiiim mär, anjeç wek aca piõõc pii nyin aköl ku weer ten run kadiäk.

³² “Ku emen wek aca päl Nhialic bii we tiit dhëenjden nhieer yen we. Yen ala riel bii we dœç bæk këpath yök, käpuõth kek ye yiëk kocken ci loc. ³³ Acin käpuõth raan det cimén luñ thith, ku mïläñ töc, ku aleth ca tuõõr nyin. ³⁴ Anjeckë wepec lön ke luoi ca looi, ciï yen ke wëeu juëc yök thün aa kek ciï yen kakkie ku kæk koc reer kek yen yoco. ³⁵ Aca nyuõth we käjuëc yiic ëbën, lön nadë raan luui apei yen ë koc niõp kony, ku wël ci Beny Jethu lueel aake muõk yanhom yon ciï yen ye lueel ëlä, ‘Raan koc muõc ë yen puõu miët apei tñen lön bii raan det ye muõc!’ ”

³⁶ Tewën ci Paulo thök jam, gokë keniõl guõt piny ku röökkë Nhialic. ³⁷ Keek aaci dhiau tewën ye kek Paulo paat yic, ku yekë ciem ke töjkë. ³⁸ Keek aake rec puõth wet ciï yen ye lueel ëlä, wek aaci ya bii ben tiij. Ku jölkë ruac riäi yic.

Paulo aci la Jeruthalem

21 ¹ Yok aaci koc ci gam ke bö Epethuth tööj ku jiëlku. Tewën ci yok wär teem riäi, goku yet te col Koth. ² Nayon aköl deetë ke yo yet pan col Rodeth, ku jiëlku thün ku lokku te col Patara. ³ Ee teen yok aaci riän la Ponia bæn yök thün, goku keec thün ku ger yo. ⁴ Yok aaci bæn yet te ye yok Thaipruth tiij thün, ku jörl riäi cath ke Thaipruth tö köj cam ke yo la Thiria. Yok aaci bæn la piny riäi yic Tire, ku ë yen ten bii kæk ke tö riäi yic la jat piny thün. ⁵ Yok aaci koc kök ci gam bæn yök Tire, goku rëer ke ke nïn kadhorou. Keek koc Tire aake ci Wëi Nhialic yöök ku bik Paulo lek ku bii ciï la Jeruthalem. ⁶ Na la nïnkuan ke buk nök ke ke Tire thök, goku jäl. Keek ëbën agut diäär ku miethken aaci yo bæn ruac. Nawën yeetku wath thok ke yo gut yonhiol piny agör thok ku röökkü Nhialic. ⁷ Ku töjku ke ku lok riäi yic ku dhukkë baai.

⁷ Yok aaci ger jäl Tire agut Ptolimiath, te yen ci yok kockuan ci gam bæn la muõõth thün ku rëerku ke ke nien tök. ⁸ Na aköl deetë ke yo jiël ku yeetku Cetharia. Teenë, yok aaci bæn la pan Pilipo raan koc piõõc Wet Puõth Yam Nhialic, ku rëerku kek ye. Yeen ë ye raan töj koc kadhorou ke ci kuany Jeruthalem. ⁹ Yeen ë la nyiir kaļuan këc thiaak ku keek aake ciit koc kæk Nhialic tiij. ¹⁰ Tewën ci yok nïn nök paande ke raan kæk Nhialic tiij col Agabuth bö wun Judia, ¹¹ bii yo bæn tiij. Ku löõm gom ye Paulo yeyic duut, ku duut yecök ku yecin ku lueel, kë ci Wëi Nhialic lek ya akïn, raan la gom këne abii koc Itharel la der Jeruthalem ciit emen ciï yen ye nyuõõth, ku abik thön koc cie koc Itharel.

¹² Tewen piy yok ë wet kënë, yook ku jol aa koc ë pan wén, goku Paulo lön bi ci la Jeruthalem. ¹³ Go dhuök yo elä, “Yejö luikë emen dhieeu wek kälä, bæk ya col akoc puö? Acie lon bi yen la der Jeruthalem yetök yen ca gam, awiéc aya ku ba la thou thin rin Beny Jethu.”

¹⁴ Ee këcku lëu buk dök, goku puöl, ku jolku lueel, “Pelku Nhialic ku bi kë ci tak looi.”

¹⁵ Tewen ci yok nin ë teen, ke yo jol röt guir ku jiélku buk la Jeruthalem. ¹⁶ Koc kök kam abiöth Cetharia aaci yo ben ruac, ku yethkë yo pan raan bi yok la reer thin col Menthon, raan Thaipruth, ku ë ye raan tööng kam koc tuej ke køj wet Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tij

¹⁷ Nawen yeetku Jeruthalem go koc ci gam yo lor ke mit puöth. ¹⁸ Na la aköl deetë ben, goku la yok Paulo buk la jam kek Jemith, ku koedit käk Nhialic aake tö thin. ¹⁹ Keek aaci Paulo jäl muööth ku jolke kueny yic käk ci looi ebën tñen koc cie koc Itharel riél ci Nhialic yiék ye. ²⁰ Nawen cik käk ci Paulo kuany yiic piy, gokë Nhialic leec. Ku jolke lek ye, “Alëu ba tij emen yin wämäättha. Koc juëc apeidit ke ye koc Itharel aaci gam, ku keek aa thek lön Mothith apeidit. ²¹ Ku acik piy lon ye yin koc Itharel tö wuöt kök yiic piööc ku bik Löj Mothith puöl. Ku aca aa lek ke bik miethken ciyej noot ku pälkë tecit te ye koc Itharel cien thin. ²² Abik dhiel piy yen lon ci yin yëet. Yenjö buk looi emen? ²³ Ajuuen ba kë buk lek yi looi. Ala koc kaujuan ë ten ci kuëej. ²⁴ Cath ke ke, ku mät rot koc bi kegup wuööny wei, bæk röt koc ë tök ku täau weeuken piny, wëeu käk kek bi kek röt koc, ku keek aabii kenhiüm muut. Këya, abik jal jic ebën lon wël ci lek ke rienku aa lueth, ku yinhom yin adhil cej tecit te ye lön Mothith ye lueel thin. ²⁵ Ku koc cie koc Itharel ci gam, aa cuk tuöc athöör buk lek ke bik miith ci ke jakrec door ci ben ya cam, ku jol aa riem ku län det ci dec, ku titkë röt bik gup ci la akor.”

²⁶ Go Paulo rot mät röör wén, naçon nhiäk ke koc rot ke ke. Ku jol la luan Nhialic, ku lek koc te bi nün koc thök, ten yen bi koc jäl a looi tñen raan tök keyiic ebën.

Paulo aci thel ayeer luan Nhialic

²⁷ Nawen ci nün kadhorou thiök ke thök, go koc kök Itharel ke bö wun Athia Paulo tij luan Nhialic. Gokë koc rac nhiüm ebën ku domkë Paulo. ²⁸ Ku luelkë ke ci keröt jöt, “Koc Itharel! Kuonykë yo! Yen raan kën, ee yen piny kuany yic ke piööc koc ku ye lueel koc Itharel aa koc rec, ku ë lön Mothith, ku jol a luan Nhialic kënë yööj yiic. Ku emen aci koc cie koc Itharel bee luan Nhialic aya, ku bik ben yiék yic buööj yen ten atheek Nhialic!” ²⁹ (Ee luelkë yen kën, wet ci kek Tropimuth raan Epethuth tij ke cath kek Paulo geeu, gokë tak lon ci Paulo ben kek ye luan Nhialic.)

³⁰ Go aliaäp thiëi kal yic ebën, ku jol koc kat ku lek Paulo dom, ku thelkë ayeer luan Nhialic. Ku thiökkë kal thok nyin yic. ³¹ Tewen wic kek ye bik Paulo nök, ke thok ecii tucc tñen beny apuruuk Roma lon nadë ke koc ebën Jeruthalem aa loi ariëer. ³² Go beny apuruuk lööny dhöl nyin yic kek bany kök apuruuk ku apuruuk, ku riñkë ten tö yööm thin. Nawen tij thän awen wic Paulo bik nök apuruuk, gokë puöl.

³³ Go bany apuruuk la tñen Paulo ku domkë, ku yöökkë apuruuk bik der ciñ arëk karou. Ku jolke thiëc, “Yenjö yin monyë, ku yenjö ci looi?” ³⁴ Go koc ke tö yööm yic wël ci thöj aa lueel. Ku jol aliaäp rot looi agut bi bany apuruuk ciñ kë detkë, kë ci rot looi yic. Gokë apuruuk yöök bik Paulo kuaath teden reer kek thin. ³⁵ Nawen cik jäl cath ku reëtkë tethöny, ke yööm juak rot apei, go apuruuk Paulo jöt. ³⁶ Gokë buoöth ku yekë kiu elä, “Bæk, dhilku nök.”

Paulo aci rot kony

³⁷ Tewen dööt kek te ye apuruuk reer thin, go Paulo lek beny apuruuk, “Ci ya päl ku ba yi lek wet diëenë?”

Go beny apuruuk jäl thiëc, “Ye jam thoj Gürük? ³⁸ Ku yin, ciyej ye raan Ijip wäär ci raan tim kaujuan muk dhej wat nhiüm roor, ku wic ba thör kek koc mac baai?”

³⁹ Go Paulo dhuk nhom, “Yen ë raan Itharel, dhiëth pan col Tarthuth wun Cilicia, yen ë raan gen diit jic. Päl ya ku ba jam tñen koc.” ⁴⁰ Ke yeen aci beny apuruuk ben puöl ku bi koc jaäm nhiüm, ku jol Paulo keec nhial tethöny ku nyooth yecin bi koc biet. Nawen cik biet, go Paulo jam tñen ke thuojden.

⁴¹ “Kockien dit ku wek wämäthkié ku wek wärkua, pierkjë apath yen acin këreec ca looi nek ya.” ⁴² Nawen piykë ke jam thuojden, gokë biet, abi piny la dil ku jol Paulo la tuej ke jam, ³ “Yen ë raan Itharel, dhiëth Tarthuth wun Cilicia, ku yen ya dit Jeruthalem ten ku ë Gamaliel yen acä piööc. Yen aci piööc te bi yen lööj wärkuan dit theek thin, cimëndun wek koc tö ten akölë. ⁴ Yen aci koc ke buoth dhël kën yic col agum. Yen aci röör ku diäär col amac. ⁵ Raandit käk Nhialic ku koc akut luk ebën alëukë ku bik lueel lon

nadë ke yic yen kë ya lueel. Keek aacä yiëk athör ku ba ke la yiëk kockuan Itharel tö Damathkuth. Ke yen aci koc ci gam ben la dōm ku rek kecin, ku kueeth ke ciëen Jeruthalem rin bi ke ben tem awuöc.”

Paulo aci te ci yen a raan ci gam teet yic

⁶“Yon aköl ciel yic ke ya cath, ya ci thiök kek Damathkuth, ke kécit mac la biliny nhial ku go ya guo göööl piny. ⁷Ku wiæk piny ku piej röölt raan ke jam ku lëk ya, ‘Thawul! Thawul! È rin njö col yin ya agum?’ ⁸Guo thiëc, ‘Ye yin ja Beny?’ Go lek ya, ‘Ee yen Jethu raan Nadharet, è rin njö col yin ya agum.’ ⁹Koc ke cath kek ya aake ci mac tñj, ku aa këc röölt jam tñne ya piñ. ¹⁰Guo thiëc, ‘Yeñö ba looi, Beny?’ Ku aci Beny ben lek ya, ‘Jot rot ku lõor Damathkuth, ku yin abi la lek kériëec ébën yen ci Nhialic tak ku ba looi tñne ye.’ ¹¹Yen ya ci many cä bir nyin coor, go koc ke cath kek yen ya thel ku yethkë ya Damathkuth.

¹²“Ku mony col Ananiath è tö Damathkuth, ku è ye raan Nhialic door ku è thek löj koc Itharel, ku yeen è thekkë apei. ¹³Yeen èci ben tñne ya, ku keec yalööm ku lueel, ‘Wämääth Paulo, ba pial ba ben daai!’ Nyin yic nyiendie aci rot ben liep ku tiej piny. ¹⁴Ku lueel, ‘Nhialic ye wärkuan dit door aci loc ku ba kë wic ba looi tñne ye ñic, ku tiñ Aluandeen puoth käkkä looi, ku piñ röölt ke jam. ¹⁵Ku yin abi ya raan ñic è wet kénë, ku ba raan ébën lek kë ca tiñ ku käk ca piñ. ¹⁶Ku èmën, yeñö ñuöt tit? Jot rot ku bi yí muooc nhom, ku col adumuöömkü aa lóok wei, ku ba Nhialic ya röök.’

Nhialic aci Paulo yöök bi koc cie koc Itharel piööc

¹⁷“Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wén ci yen la ba la röök luanj Nhialic, ke ya tiñ kecít nyuöth, ¹⁸ku tiej Jethu ke lëk ya, ‘Jäl èmën Jeruthalem ku ban yiköu, rin koc tö ten, aaci welkun ba ya lueel riensie bi gam.’ ¹⁹Guo dhuk nhom, ‘Beny, ajiickë apath lön ci yen a la yon amat Itharel yiic, ku dam koc ci gam ku cal ke aa that. ²⁰Ku è ca gam wäär ku bi Ithipin nök raan ye koc piööc wetdu, ku è yen ya cä aleth koc ke nek ye lök tiit.’ ²¹Go Jethu lek ya, ‘Lõor, rin yin aba tuooç temec tñne koc cie koc Itharel.’ ”

²²Go koc wén wél Paulo piñ, agut lön lueel yen wet bi ye tuooç tñne koc cie koc Itharel. Gokë duooj ben looi, “Nyaakë raan ciit kën è pinynhom! Nakkë! Acie raan path bi pirl!” ²³Ku jolkë aa kiu, ke ya alethken pieer nhial ku yekë lieet weer nhial. ²⁴Go beny apuruuk Roma apuruuk yöök bïk Paulo yäth yöt te ye apuruuk tiit thïn, ku lëkkë ke ku bïk that, rin bi Paulo wet ye koc Itharel ye jääm guöp lek. ²⁵Ku wén ci kek ye der ku bïk that, go Paulo lek beny apuruuk wén käac kelöm elä, “Ye löj lueel lön nadë ke raan Roma that è path ke këc yäth luk yic, bi la awuöc yök yeguöp?”

²⁶Nawën piñ beny apuruuk wet ci Paulo lek ye, go la tñne benydit apuruuk ku thiëec, “Yeñö loi? Yen monyè è raan koc pan Roma.”

²⁷Go benydit apuruuk la tñne Paulo ku thiëec, “Lek ya, ye raan Roma?” Go Paulobeer, “Ee yic.”

²⁸Go benydit apuruuk lueel, “Yen è raan koc pan Roma rin ci yen wëeu juëc tääu piny tñne koc mac baai.” Go Paulobeer, “Yen è raan pan Roma rin ye koc ke dhiëth ya koc pan Roma.”

²⁹Go koc kök ke bi Paulo ben thiëec, dhuk ciëen ku nyiëenjë thïn, ku benydit apuruuk èci riööc wén ci yen ye ñic lön ye Paulo raan koc Roma, ku rin ci yen ye col ader aya.

Paulo aci yäth luk yic

³⁰Na aköl deet, wén wic beny apuruuk Roma ye bi awuöc ye koc Itharel Paulo gaany ñic, go Paulo col adék apuruuk cin, tewen ci ye rek ku yöök kocdít käk Nhialic ku koc amat ébën bïk röölt. Ku bi Paulo kenhiim.

23 ¹Go Paulo koc amat döt ku lueel, “Kackie, acin käk tö yapoöu, ba ke thiëec rin pierdie, ya deei Nhialic agut ciit akölö.” ²Ee teen, ke raandit käk Nhialic col Ananiath yöök koc wén käac tethiök kek Paulo bïk buöök thok. ³Go Paulo lek ye, “Nhialic abi dhiel buöök aya, yin kë cie guöp ye yär! Yin aci nyuc ba luk looi tñne ya ciit te ye löj ye lueel thïn, ku yin aijot yí ciil löj dhoj kou rin ci yin koc yöök bïk ya biäk!”

⁴Go koc thiäak kek Paulo lek ye, “Yin alat raandit käk Nhialic!”

⁵Go Paulobeer, “Acä ñic, kackie lön ye yen raandit käk Nhialic. Aye athör theer wél Nhialic lueel, ‘Yin aci kérac dhil lueel beny mac kacku guöp.’ ”

⁶Nawën tiñ Paulo, ke koc kök aa koc akut Thaduthi ku koc kök ke ye koc akut Parathi, ke jam apei röldit tñne koc luk, “Kackie! Yen è raan akut Parathi, koc ke dhiëth ya aake koc akut Parathi. Yen aci beej luk yic rin ye yen ye ñööth lön bi koc ci thou röt jöt akoldä!”

⁷Nyin yic tewen lueel yen wet kénë, ka agöth la nhial kam Parathi ku Thaduthi ku tekkë keyiic. ⁸Rin aye Thaduthi lueel lön ciil koc röt bi jöt thou yic, ku acin atuuc nhial ayi atiip koc ci thou. Ku Parathi aa käkkä

gam ëbën kadiäk.⁹ Ku juak jam rot apei kam Parathii ku Thaduthii. Go koc koc piööc lören, ke ye koc akut Parathii, röt jöt ke cü puöth riääk apei ku luelkë, “Acin kereec cü yok ke cü looi! Tedë, ke atuny nhial, yen aci diet jam tënë ye!”

¹⁰ Ku la agöth nhial apei, nawën ke bony apuruuk riöc ciët ke bï Paulo cak nök. Go apuruöökke tooc bïk Paulo la nyaai luk yic, ku yethkë teden ye kek rëer thïn.

¹¹ Nayon akou ke Beny käac Paulo lööm ku lueel, “Deet yipuöu! Aca nyuöoth Jeruthalem, lön ë yin raandie, ku yin adhil këcít ë kënë looi Roma aya.”

Ee wic koc Itharel bïk Paulo nök

¹² Nayon nhiäk ke koc koc koc Itharel mat kenhüim, ku kuëejkë lön cü kek kuat miëth bï kaj cam ku dëkkë te këc kek Paulo kaj nök. ¹³ Koc ke mat kënë yic, aake thiärjuan ku te kac. ¹⁴ Ku lek tënë koc kák Nhialic ku kocdit baai ku luelkë, “Yok aaci kuëej apesi yodhie buk cü miith, yet te bï yok Paulo kaj nök. ¹⁵ Ku emen, week ku koc koc akut, tuooçkë wet tënë bonydít apuruuk raan Roma bï Paulo beezi tënë we, ku luelkë lön wic wek ye bæk ke cü looi ben deet, ku yok aabi röt guir buk nök ke këc yëet wenhiim.”

¹⁶ Ku wén nyankën ë Paulo ecii wet nek ner piñ, go riñ te rëer apuruuk thïn ku le wet lek Paulo. ¹⁷ Go Paulo raan tök kam bony apuruuk coöl ku lëk ye, “Yäth riënythii kënë tënë bonydít apuruuk, ala wet wic bï lëk ye.”

¹⁸ Go bony apuruuk riënythii wén yäth tënë bonydít apuruuk ku lueel, “Yen aci Paulo, raan mac, coöl ku lëk ya ba riënythii kënë beezi tënë yi, rin ala wet bï ben lek yi.”

¹⁹ Go bonydít apuruuk dom cin ku yeth teden röt ku thiëec, “Yenjö wic ba lek ya?”

²⁰ Go lueel, “Ací kocdit Itharel mat yic bik yi thiëec bï Paulo yäth luk yic nhiäk, rin wic koc luk ye bïk kák juëc cü Paulo looi la deet. ²¹ Ku duk wetden piñ, rin abi la raan thiärjuan ku te kac bï ye thien bïk nök. Aaci kuëej bik cü miith ku dëkkë yet te bï kek ye nök. Ku emen aaci röt guir bik looi, ku aa tit wetdu bik piñ.”

²² Go bonydít apuruuk lek ye, “Duk ben lek raan det lön cü yin ya lek wet kënë.” Ku coöl riënythii ajiël.

Paulo aci yäth tënë bonydít Pelik

²³ Nawën ke bonydít apuruuk coöl bonyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykë apuruuk buot karou ku jol aa raan thiärdhorou cath mathiän, ku raan buot karou ke muk tööj bïk la Cetharia, ku rëerkë ke cü röt guir bik lööny dhöl emen akäu. ²⁴ Ku wieckë miithiööj bï Paulo ke cath, ku yäthkë tënë bonydít Pelik ke cün kereec yok ye dhël yic.” ²⁵ Ku jol bonydít apuruuk athör göt elä,

²⁶ “Yen, Klaudiöth Lithiath yen aget athör kënë tënë yi bonydít Pelik path apei. Yin aca muöth. ²⁷ Koc Itharel aake cü mony kënë dom ku duërkë nök. Ku aca piñ lön ye yen raan Roma, guo la kek apuruöökkië bïk la kony. ²⁸ È wiëc ba awuöc ye kek ye gaany jic, guo yäth amat yic tënë ke. ²⁹ Aca yok lön acin awuöc cü looi bï yok ye nök, nadë ke macku. Ayekë gaany kák la thiäak kek lööjken. ³⁰ Nawën la lek ya lön cü koc koc Itharel wet mat yic bik mony kënë nök, guo tak ba tuooç tënë yi. Ku lek koc awen goony ye, week lak tënë Benydan dit bæk awuöc cü monyë looi la lueel yenhom.”

³¹ Go apuruuk kewen cü lëk ke looi. Ku nyeeikë Paulo ë weer kën bik yëet Antipatrith. ³² Nawën bak piny, ka apuruuk ke cath kecök dhuk Jeruthalem, ku nyiënjkë Paulo apuruuk cath miithiööj bïk la kek ye. ³³ Ku yethkë Cetharia, ku gemkë athöör tënë bony Pelik ku thönkë Paulo. ³⁴ Nawën cü bonydít Pelik athöör kueen, ke thiëc Paulo, “Ye raan wun nen?” Nawën yok lön ë yen raan wun Cilicia ³⁵ ke lueel, “Yen abi wetdu piñ te le koc goony yi yëet.” Ku yöök apuruuk bik Paulo la muk ku titkë pan wäär buth Antipäth Yërot.

Koc Itharel aaci Paulo gaany

24 ¹ Nawën nïn kadhiëc cök ciëen, ka Ananiath raandit kák Nhialic la Cetharia kek kocdit koc ë baai, ku jol a raan bï wetden jiec la kuany yic luk yic coöl Tertuluth. Ku lek bonydít Pelik nhom ku lëkkë wëlken goony kek Paulo. ² Go Tertuluth coöl ku jol Paulo gaany elä, “Yin bonydít! Wet ye yin raan jic koc mac ë yen aci yok rëer run juëc döör yic ke cün aliäap. Ku käjuëc peth ca looi kek aaci wuönda yäth tueñ. ³ Käpuöthkä aa nhiarku ke ëbën akölaköl. Ku yin acuk leec yopuöth apei. ⁴ Acä wic ku ba jam apei, ku yin aläj ba wël kuënku yi piñ. ⁵ Yok aaci mony kënë yok ke ye raan rac. Yen acä aliäap a looi kam koc Itharel pinynhom ëbën. Ku yeen ë bony koc akut Nadharet. ⁶ Yeen awic bï luaj Nhialic yiëk yic bujöö. Ku yeen acuk dom. Acuk them buk tem awuöc tecit te ye lööj panda ye lueel thïn. ⁷ Ke yeen aci bonydít apuruuk Lithiath ben dom bei yocin riel ku nyieei. ⁸ Ku yöök koc cü Paulo gaany ku bïk ben luk yic yinhom. Te thiëec yin ye, ka ba guo jic kek kák cü yok ye gaany.” ⁹ Ku met koc Itharel thïn aya ku luelkë lön kák cü Paulo gaany aa yith.

Paulo acii rot kony Pelik nhom

¹⁰ Go bənyditi baai Paulo jäl yöök bii jam, ku jol Paulo lueel elä, “Anjiec lön ye yin raan ci luk luök run juëc e wundaan. Ke yen amit puööku ba rot kony yinhom. ¹¹ Te lœu yin ye ba yic njic, ke wäär tecit nün kathiäär ku rou emen, yen e le yen Jeruthalem ba la röök thän. ¹² Ku koc Itharel acin raan cik yök ke goth ke yen luaj Nhialic. Ku keek aakec ya yök ke ya ye koc rac nhium ten amat Itharel. Ku jol aa yon kök yiic aya. ¹³ Ku keek acik bii lœu bik yi lek kén ye nyuoth lön ye käk cik kuœen yaguöp yith. ¹⁴ Wet leu ba gam akin. Yen e Nhialic ye wärkuan dit door, door aya dhel yen yeké lueel ka cie yic. Ku yen e keriëec ebën ci göt lööñ Mothith ku athör koc käk Nhialic tij yiic gam. ¹⁵ Yen ala njoth cüt njäthden aya téné Nhialic lön bii koc ebën, koc path ku koc rac röt jöt thou yic akoldä. ¹⁶ Ke yeen aya them ku ba kë la cök looi téné Nhialic ku koc ebën.

¹⁷ “Yen acii run nök wei Jeruthalem, ke yen ya ci la wœeu ba yäth téné kackie ku la rot koc. ¹⁸ Ee wén looi yen e kén e yen e yök kek ya luaj Nhialic ke ya cä guöp wuööny wei kärec. Ee cün yööm reer kek ya, ku e cün aliäm ci rot looi. ¹⁹ Ku koc Itharel ke bö wun Athia aake reer thän. Ku keek nhium, njot aaci dhiel ben yinhom ku bik kë ca wuööc ben lueel. ²⁰ Na cie käya, ke e röör reer e ten, ka luel awuöc cik yök ca looi wäär ci ya yäth luk yic. ²¹ Kë njec e kë töj ca lueel elä ke ya käac kenhium, ‘Yen acii beeï luk yic aköl wet ci yen ye gam lön nadë ke koc ci thou aabi röt jöt bik pir.’ ”

²² Ku e njic Pelik apath yen te ye dhel pir koc Itharel theek thän. Go luk puöl ku lëk ke elä, “Na la bənyditi apuruuk Lithiath yëet ke luöndun aba tij.” ²³ Ku lëk bony apuruuk reer apuruuk Paulo tiit nhium ku bii Paulo ciit tiit apil yic, ku yeké koc määt kek ye puöl bik kakkien wiç aa beeï téné ye.

Paulo acii jam téné Pelik ku Druthila

²⁴ Na la nün lik thök, ke Pelik bö kek tiejde Druthila, ku e nyan koc Itharel. Ku tuc Paulo bii beeï bi wet ye Paulo gam rin Jethu Kritho ben piñ. ²⁵ Nawen la Paulo tuej ke jam wet path ku lön bii raan rot tiit kärec, ku jol a ben aköl luñdit, go Pelik riööc ku lueel, “Yiin alœu ba jäl emen. Yin aba ben cool te ci yen nhom ben lääü.” ²⁶ Ku ye njööth lön bii Paulo ye riop wœeu. Ku rin e wet kén e aci ben a tuöc akölaköl ku jieem kek ye.

²⁷ Na la run karou thök, ke Porkioth Pethtuth wœer nyin bənyditi Pelik ke ye bony. Pelik e wiç ku bii koc Itharel nhiaar, go Paulo nyään meç yic.

Paulo acii thiëc ku bii tuœoc téné Benyŋaknhom

25 ¹ Nin kadiäk cök ciëen wén ci Pethtuth yëet Cetharia, ke jiël thän bii la Jeruthalem. ² Tewen ke kocdit käk Nhialic ku jol aa bony Itharel ke goony Paulo la téné ye, ku lëkké wetden. Ku läjké Pethtuth, ³ ku bii ke luji kë wické kepuöth ku bii Paulo beeï Jeruthalem, rin e cik mat yic ku bik Paulo nök dhel yic. ⁴ Go Pethtuth beeï, “Paulo abi rëer ke mac Cetharia, rin yen adhuk e ninkä. ⁵ Calké bonykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuen guöp te le yen awuöc ci looi.”

⁶ Go Pethtuth nün kabet aduerke aa thiäär kaj nök ke ke, ku jol la Cetharia. Na aköl deetë ke la luk yic, ku jol apuruuk yöök ku bik Paulo kueeth yenhom. ⁷ Na la Paulo yëet, go koc Itharel ke bö Jeruthalem ke käac, ke cik gööm piny, jöök bik kärec apei lueel yeguöp, ku acin kë cie nyuoth lön ye käkkä yith. ⁸ Go Paulo rot kony elä, “Yen acin kë ca wuööc lööñ koc Itharel yiic, ku acin aliäm ca looi luaj Nhialic, agut Benyŋaknhom Roma acin wet reec ca lueel yeguöp.”

⁹ Ku wén wiç Pethtuth ye bii nyuöth koc Itharel lön nhieer yen ke, go Paulo thiëec, “Ci lœu ba la Jeruthalem ku ba luöndu la luk thän lön ye käk ci kueen yiguöp yith?”

¹⁰ Go Paulo lueel, “Te keec yen thän e luñ bony yic, ku e yen te lœu ye bii luöndie tij thän. Acin kereec ca looi téné koc Itharel, cimën njic yin ye apath. ¹¹ Na ca lön dhoj kou, ku le kereec ca looi lœu bii ya tem awuöc bii ya nök, ka cä lœu ku ba thiëc bii yen puöl. Ku na cün yiny tö thän käk ci kueen yagöp, ka cün raan lœu ye bai thöñ ke bik ya nök. Ke yeen awiëc ku bii ya bony yen bii luöndie la luk.”

¹² Go Pethtuth wet ci Paulo lueel kaj güëek yic kek koc akutden luk, ku jol dhuk nhom, “Wet ci yin ye lueel ke Beny Agripa yen abi luöndu luk, ke yin abuk tuöc ye.”

Pethtuth acii luñ Paulo tet yic Beny Agripa

¹³ Nin lik cök ciëen ke Beny Agripa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth keny, bik la lëk ye lön mit kek puöth wet ci yen yëet. ¹⁴ Tewen ci kek rëer nün juëc, ke Pethtuth jol wet Paulo kueen yic bony, “Ala raan reer e ten ci Pelik nyään piny ke mac. ¹⁵ Na wäär lar Jeruthalem, go raandit käk Nhialic koc Itharel ku bonyken, gaany téné ya ku wické ba tem awuöc. ¹⁶ Guo lëk ke lön nadë koc pan Roma aacie raan ci gaany ye gam, wet

këreec cï looi ke këc kañ tuöjom nhom kek koc cï ye gaany, ku bï rot kony awuoc cï ye gaany. ¹⁷ Na wäär ca ben ë ten, ke yen akëc ben gääu. Yen aci ben la luk yic aköl bï nienkie aa rou ë ten, ku yöök apuruuk ku bik ë mony kënë bëei ba luönde tüj. ¹⁸ Koc aterde aaci röt ben jöt, ku acin këreec diit cik ben kueen yeguöp tecit ten ye yen ye tieñ thïn. ¹⁹ Kë ca ben yök ë lön ye kek teer kek ye te ye yen Nhialic duor thïn, ku jöl aa mony deet col Jethu cï thou, ku yen ë mony kënë aye Paulo lueel ka pïr. ²⁰ Ee cä dhal ba yic yök rin ë wëlka, guo Paulo thiëec bï la Jeruthalem ku ba luönde la looi thïn. ²¹ Go Paulo lueel ka wic bï puöl ke tiit apuruuk agut te bï benyjaknhom luönde tüj. Guo apuruuk yöök ku bik tiit agut te bï yen ye tuoc tënë benyjaknhom.”

²² Go Agripa lek Pethtuth, “Luñ ë mony kënë aba luk yen ya nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom elä, “Abi bëei yinhom nhiäk.”

²³ Nawën bak piny ke Agripa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku lueñkë yön luk kek bánydit apuruuk ku jöл aa bány ë geu. Ku yöök Pethtuth apuruuk bik Paulo kueeth luk yic alon thïn. ²⁴ Ku lueel, “Yin beny Agripa, ku jöл aa wek koc reer ten kek yo. Mony yen deeñ wek kënë ë yen raan cï koc Itharel reer ë ten ku jöл aa Jeruthalem gaany tënë ya. Ayekë lueel ke loi duor lön nadë ka cii päl ke pïr. ²⁵ Ku yeen acin awuoc ca yök cï looi lëu bï ye tem awuoc bï nök. Ku yeen nhom aci wic bï ya beny yen luk luönde, guo gam ku ba tuoc tënë ye. ²⁶ Ku yen acin yiny puoth ca yök ba göt ë rienke tënë beny. Ke yeen aca bëei yinhom, ku ë yin beny Agripa, rin ba wetde wic yic, rin ku bï la kë jäl göt. ²⁷ Aya tüj lön cii yen path ku bï raan cï mac tooc ke cin kën wën cï rot deet ye nyuoth, kek kák cï ye gaany.”

Paulo aci rot kony Agripa nhom

26 ¹ Go Agripa Paulo yöök, “Yin aca puöl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuoth bï koc biet ku jöл jam elä bï rot kony.

² “Beny Agripa! Yen ë rot yök aköl kënë ke ya mit guöp rin bï yen rot kony yinhom kák cï koc Itharel ya gaany ebën. ³ Kënë adhil a yic alanden rin yïñ anjic apath, yen te ye koc Itharel cieñ thïn, ku kák ye kek wäac thïn. Yin aba lön emen ku ba yïguöp päl piny ku ba wëlkie piñ.

⁴ “Koc Itharel ebën anjickë yen ten piiñ yen thïn teqon koor yen. Anjickë te cï yen pierdie jaak thïn yön tueñ panda ku jöл a Jeruthalem. ⁵ Anjickë akölaköl, ku acik bï dhöł lön nadë ke yen aci kañ cieñ ke ya ye raan akut Parathï koc ke muk lööñ Nhialic cök apei. ⁶ Ku emen yen a käac luk yic ë ten rin ye yen wet cï Nhialic lek wärkuan dit njööth, ⁷ kën yen ye kuat kackua kathiäär ku rou njööth ka bik yök, te ye kek Nhialic door aköl ku weer. Ku ë rin njööth kënë, yin Benydit, yen aci koc Itharel ya gaany! ⁸ Yenjo ye wek ye yök wek koc Itharel ke ril yic bæk gam lön ye Nhialic raan cï thou jöt bei thou yic?

⁹ “Aca them yen yen ku ba keriëec ebën looi, kák bï rin Jethu raan Nadharet rac guöp. ¹⁰ Yen ë kën aca looi Jeruthalem. Yen ya ye benydit kák Nhialic yiëk riel ku ba koc juëc cï wet Jethu gam aa dom ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lön nek koc cï tem awuoc bï ke tem thou. ¹¹ Aaca col aaye tem awuoc arak juëc yön amat koc Itharel yiic, ku aca them ba ke col abaj bik wet Jethu puöl, ku riääk puöu apei tënë ke, agut ba ke aa luöp wüöt kök yiic ku cal ke agum apei.

Paulo aci te cï yen a raan cï gam teet yic

(Luoi 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ee rin ë wet kënë yen ë ler yen Damathkuth ke ya cï raandit kák Nhialic yiëk riel. ¹³ Nawën aköl ciel yic, Benydit, ke ya noot dhël yic, ke ya tüj many yer apei, wär aköl, ke ruel nhial ke cä gööm piny kek koc ke cath kek ya. ¹⁴ Ku wiikku piny ebën, ku pieñ röł ke ye lek ya thuondie, ‘Thawul, Thawul! Yenjo col yin ya agum? Yin aci rot bañ, rin ye yin ye wic ku ba këcít këdhie ye akaja looi, kë ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kueeth, wëc ciëen.’ ¹⁵ Guo thiëec, ‘Ye yin ja Beny?’ Go Beny lueel, ‘Ee yen Jethu, raan ca col agum. ¹⁶ Ke yeen jöt rot ku käac cökku. Yen aci rot nyuoth yi, rin yin aca loc ku ba ya aluañdie, yin abi koc kök lek kë ca tüj tënë ya akölë, ku kë ba nyuoth yi akoldä. ¹⁷ Yin aba tiit bï cien këreec yi yök koc Itharel ku koc cie koc Itharel cin, koc bï yen yi tuoc thïn. ¹⁸ Keek aaba piööc bik käj yic, ku bik luoi kärec puöl, ku jiëlkë riel jojrac yic ku lek tënë Nhialic, rin gäm bï kek wetdie gam, yen aabï kärec cik looi päl piny ku tœu ke kam koc cï Nhialic loc.’

Paulo aci te cï yen koc piööc thïn teet yic

¹⁹ “Këya, Beny Agripa, yen akëc wet kë ca tüj nhial cït nyuoth dhöł yic. ²⁰ Wäär tueñ Damathkuth ku Jeruthalem, ku jöл aa wüöt koc Itharel yiic ebën, ku kam koc cie koc Itharel, aake ya lek lön bik luoi kärec puöl ku dhukkë Nhialic, ku yekë luui käpath ye nyooth lön cï kek muöl kärec. ²¹ Ee rin ë wet kënë, yen aa

dəm kəc Itharel ya ke ya tö kal luaŋ Nhialic, ku wickë bik ya nök. ²² Ku agut cī aköl kënë Nhialic acä kony, ku ē wet kën, yen akeec yen ē ten ku ba kē ḥiec lek raan ēbën, kockor ku kocdit. Käk ya lueel ka bī röt looi aa thöŋ kek käk ye koc käk Nhialic tij ku Mothith lueel, ²³ lön nadë Raan cī lōc ku dōc abii gum, ku ē yen bī rot kaŋ jöt thou yic, ku ē yen abii koc Itharel ku koc cie koc Itharel lek wet bī koc kuɔny bei kärec yiic.”

²⁴ Tewen jieem Paulo ke kony rot ē wälkä, go Pethtuth rel, “Paulo! Yin aci müöl. Piöc cī yin piöc aci col amuɔl!”

²⁵ Go Paulo bee, “Benydit! Yen akēc müöl. Wēl ya lueel aa yith cīn yic müöl. ²⁶ Beny Agripa! Aleu ku ba jam tēnē yī ke ya cī riōc, rin yin ajic käkkä ēbën. Anjiec alanden lön nadë ke keek aaca lek yī ēbën rin kënë acie kē cī thiaan, aa käk ḥic jän ēbën. ²⁷ Beny Agripa! Cī wēl koc käk Nhialic tij ye gam? Anjiec lön ye yin ke gam!”

²⁸ Go Agripa lek Paulo, “Ye yok yipuɔu ē kaam thīn lön bī yin ya wel ba ya Krithian?”

²⁹ Go Paulo bee, “Na cōk aa kaamkoor ku kaamdit, rōokdie tēnē Nhialic ē lön bī yin ku koc kōk piŋ käk lueel ke aköl röt wel bik ciet ya, ku acie rin bī ke mac.”

³⁰ Go bēny ku Pethtuth ku Bernike, ku koc kōk ke cī nyuc luk yic röt jöt, ³¹ ku wēn cī kek jäl aaci jal aa jam kamken, elä, “Acīn kē cī ē mony kēnē looi, kē lēu bī ye col anāk ku mac aya.” ³² Ku jōl Agripa lek Pethtuth, “Yen ē mony kēnē ɔuöt aci lony, ke rin cī yen ye wic ku bī ya Benyŋaknhom yen bī luɔŋde la tij.”

Paulo ayeth Roma

27 ¹ Tewen cī ye mat ku buk cath riäi buk la Italia, gokē Paulo ku jōl aa koc kōk cī mac thöŋ Juliöth, bēny akut apuruuk Roma, akut col, “Akut Benyŋaknhom.” ² Ku lok riän bō Adramitiöm, riän cī guir bī jäl wath thok wun Athia. Aritharkuth raan pan Mathedonia wun col Thethalonika ē cath kek yo. ³ Na aköl deetē ke yo yet Thidon. Juliöth ē ye raan path, ee cī Paulo puɔl ku bī koc määth kek ye la tij, rin bik la yiēk käk wic.

⁴ Yok aci bar, ku rin cī yok yonhiim wēl yom, goku riäi geer te bī yen cath thīn apath, ku ē ye aloŋ ye aköl ben thīn rial pan tö gool nhom wär ciel yic col Thaipruth. ⁵ Ku jōlku wär teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tö wun col Likia. ⁶ Tenē, ke bēny apuruuk yok riän jäl Alekdhändria ke la Italia, go yo yäth thīn.

⁷ Ku riäi ē cath amääth rin yom ē dīt apei. Ku yok aaci nīn juēc ben nök dhēl yic buk jäl yet gen col Kniduth. Yom ē kēc yo puɔl ku buk la dhēldan yen buothku yic, goku ret wanh col Thalmone ten yen bī pan thiin tö gool nhom col Kret yook kōl ē yom. ⁸ Ku ciethku ke yo göök yom ke yo kuany agör yōu, ku yok aaci ben yet te col Wanh Path ē riel, ku ē ten cī mek kek gen col Lathia.

⁹ Ku ciēŋku thīn nīn juēc, ku ril yic buk la tueŋ yo cath wiir, rin ē nīnkä aköl Yan lōk koc kegup wiir ecī bar, ten yen ye yom rut rot jöt apei. Go Paulo ke lek elä, ¹⁰ “Kackie, aya tij lön cäthda jäl ē ten abii yic riel, riäi abii riäk ku käk tö thīn aabii puk wiir, ku koc aabii mou aya.” ¹¹ Ku bēny apuruuk ē wet raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piŋ, ku kueec wet cī Paulo lueel. ¹² Ku wath thok te ye riäi mac thīn ecī path bī koc mää thīn. Go koc juēc keyiic wic ku bik la tueŋ bik yet Ponik te lēu yen rot. Yen ē wanh tö Kret, ku ecie yethok wel lōŋ bēr te ye aköl lööny piny thīn.

Yomdīt aci rot jöt wiir

¹³ Yom thööŋ rot ecī jöt ke bō cieem te cī raan yehom wēl te ye aköl lööny piny thīn, go koc ke cath riäi tak lön nadë ka lēukē bik la tueŋ ke cath, gokē riäi lony ku gerke ke kuénykē agör Kret yōu. ¹⁴ Ku kaam thiin awēn ke yomdīt ril apei bō cuēēc te cī raan yehom wēl te ler aköl thīn, ben ben ke ye piū apei. ¹⁵ Ku yieek riäi bī la bēenbēen, ku ril yic apei bī geer tueŋ te bī yom thīn, goku puɔl buk col akueeth yom. ¹⁶ Yok aaci ben lōŋ wēn tēēk yok lōŋ ye yom rut yehom wēl thīn, pan thiin tö gool nhom col Kauda. Teeen, acuk ben lēu buk riän koor duɔ̄t riändit cōk. ¹⁷ Ku rin diit yom apei, gokē duɔ̄t riändit kōu rin bī yom tiim cī ke riäi looi cī piir wei, ku jōlku duɔ̄t piny wiin. Keek aake riōc ciet riänden bī la dōt lieet yic wanh Libia thok, gokē aleth ye yom ke riäi kuaath däk bei, ku cōlkē riäi ajōl yom kuaath. ¹⁸ Yomdīt ril awēn aci la tueŋ ke piū apei, nawēn aköl deetē ke jōkkē bik käk tö riäi yic cuat wiir. ¹⁹ Nawēn aköl ye nīn diäk ke cuet abek käk ger wiir cienken. ²⁰ Ku cuk aköl ku kuel tij nīn juēc, ku yom aci la tueŋ ke piū apei. Akēcku ben ben ɔoɔth lön bī yok piir.

²¹ Nawēn cī koc nīn juēc nök ke cīn miēth cīk cam, go Paulo rot jöt ku keec kenhīim ku lueel, “Kackie, na we cī wētdie piŋ wäär bāk riäi cī geer wei Kret ɔuöt yok aa kēc mam kēlā. ²² Ku ē mēnē wek aa läŋ, deetē wepuɔ̄th! Acīn raan töŋ bī thou weyiic, ē riäi yetök yen abii riäk. ²³ Ku wēn akōu atuny Nhialic yen ye yen raande, ku yen ya door aci ben tēnē ya, ²⁴ ku lueel, ‘Duk riōc, Paulo! Yin abii yet Benyŋaknhom nhom, ku rin

ë wet kënë Nhialic acii yi pel wei, ku kɔc cath kek yi riäi yic aabii piir.²⁵ Käya, kackie, dætkë wepuöth! Nhialic aca deet puöu, abi käpath looi tecit te ci ye lek ya thün wénaköu.²⁶ Ku yom abi riäi kuaath bii col ala gool nhom cök alon bii yen la riäak thün.”

²⁷ Ku nün aake ci ya thiäär ku ɻuan, ku yomdit apei ë kuath riända wärdit Adékdiët yic. Na ye tecit weer ciel yic, ke ye kɔc ger riäi yön kepüöth ciët yo ci thiöök buk yet agör thok.²⁸ Gokë wiin ci duöt thok käthiek lúaac piny pii yic, ku wén ye kek ye lúaac piny emen ku mën, ke yönkkë lön thiöök wär yic.²⁹ Gokë riöjc ciët riäi bii rot deeny kuɔr tö pii yic, gokë wiin ci duöt thook aleeldit ye riäi dom lúaac piny riäi thar ciëen, ku jölkë bak piny njööth.³⁰ Ecí agér kök them ku bïk röt kuel bei riäi yic. Ku jötkë riän thiin koor tö riändit yic bei, ku teeukë wiir ke ye kɔc ciët ke la wiin ci duöt thook aleel lúaac piny riäi nhom tuej.³¹ Go Paulo lek beny apuruuk kek apuruöökke, “Na cä agér reer riäi yic, ke kɔc tö riäi yic aaci bii piir.”³² Go apuruuk wiin ci riäi mac piny teem kööth ku cölkë ke aa buɔk kuëer.

³³ Nawën bak piny, go Paulo ke löj bïk mith ku lëk ke, “Wek aaci tüit nün thiäär ku ɻuan emen, ku keek ë ninkä yic acin kë cäk cam.³⁴ Wek ya löj, ku bæk la miëth camkë, wek aa wic miëth rin ku bæk pii. Acin raan tök weyiic la kë bii ye goot.”³⁵ Tewën ci yen wet kënë lueel, go Paulo ayup lööm, ku röök ke lec Nhialic kenhium ebën, ku beny ayup yic, ku kɔj jœök bii mith.³⁶ Keek aaci kepüöth ben deet, ku mithkë ebën.³⁷ Yok kɔc yo tö riäi yic, yok aa yo ye buɔt karou ku thiärdhorou ku dätem.³⁸ Nawën ci raan ebën mith, gokë rap ke tö riäi yic dheeth wiir rin bii riäi pial.

Riäi acii atiaktiak rac

³⁹ Nawën ci piny bak, ke kɔc ger riäi aake këc te ci kek yëet thün ɻic, keek aaci te ci wär yeköu tot thün, la yic lieet tiij, gokë tak bïk riäi geer thün bïk la mac.⁴⁰ Gokë wiin yeke riäi mac piny teem wei bïk diir piny, ku däkkë wiin ci ke alau duööt piny. Ku jötkë aleth nhial ku bii yom riäi kuaath tuej, bii la agör thok.⁴¹ Ku riäi acii ben la te cääl ku dööt lieet yic bii ciët te ben yen rot nyooj, ku ci abaq ciëen dhoj atiaktiak abi döj ke ya apet.

⁴² Ecí apuruuk tak bïk kɔc ci mac ebën nök, bii ciët raan tööj kueej ayeer bii kat.⁴³ Ku ë wic beny apuruuk bii Paulo kony bii ciü näk, go apuruuk yöök bïk ciët kë loikë tënë kɔc mac. Ku yöök kɔc ɻic kuaaj bïk kañ thueet wiir tuej ku bïk kueej ayeer,⁴⁴ ku kɔc kök aake bii jal lïk kuaaj, ke ci tiim riäi ci duɔony kuök bïk ke yäth ayeer. Ku ë yen te ci yok ben kueej ayeer thün akan ke yo puol gup.

Kë ci rot looi tënë Paulo Malta

28 ¹ Wén ci yok yet wär alontui yo puol gup, ke jölkü ɻic lön col pan tö gool nhom Malta ² ku kɔc ke ciët thün aaci yo lor, ku nyuuckë yo apath. Tewën ke deej tueny ku lir piny apei, gokë mac took ku cölkë yo buk yöc.³ Go Paulo tiim kuar piiny ku teeu ke meec, tewën ke këpiiny bö bei tiim yic, ku këc cin abi nuet thün.⁴ Ku tiij kɔc awën tö thün këpiiny ke ci nuet Paulo cin, ku jieemkë kamken, “Mony kënë ala cin rim. Ku kënë acii yen bii pür, cök alon ci yen poth wiir ke këc mou.”⁵ Ku ten awën ke Paulo yir këpiiny meec, ke cïn këreec ciï rot looi tënë ye acin.⁶ Ku ë titkë bïk tiij ke ci but cin, nadë ke wiæk piny nyin yic ke ci thou. Ku tewën ci kek tüit apei ku cïn kë tiijkë ke ci rot looi tënë Paulo, ke war kenhium ku luelkë, “Yeen ala guöp jöjril apei.”

⁷ Dum raandit baai col Publioëth, aake ci meç kek tewën looi kënë rot thün tënë Paulo. Ku yeen acii yo ɻic lor aya, ku rëerku yo ye jäälke nün kadiäk.⁸ Wun Publioëth ë reer biöök yic ke ci juäi dom ku yiäny riem. Go Paulo la yöt tënë ye, ku röök ku dooc, go pial.⁹ Wén ci kënë rot looi, go kɔc juëc ke tuany ben, go Paulo ke dooc bïk pial.¹⁰ Ku gemkë yo käjuëc, ku wén jiël yok, gokë kák bii yok dhël tääk tääk riäi yic.

Paulo acii jäl Malta bii la Roma

¹¹ Nawën pei kadiäk cök, ke yo jiël riän col, “Jak Acuek,” bö wanç col Alekdhändria ku yen acii pei ben nök ke käac Malta rin yom ë dit apei.¹² Ku yeetku gen col Thirakuthe, ku näkku nün kadiäk thün.¹³ Ku jielkü thün, ku lok gen col Regium. Nawën bak piny ke wel yom nhom, ku yeetku gen col Putöli nün karou cök.

¹⁴ Ku yönkkü kɔc ci gam thün, ku thiëckë yo buk rëer ke ke nün kadhorou. Ku jölkü jäl ten ku lok Roma yocök.¹⁵ Wämäthkuan tö Roma aake ci yo pij lön bii yok, go kɔc kök ben gen yœoc col Apiöth ye jööl nün thin bïk yo lor. Wén tiij Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kënë puöu.

Paulo acii yëet Roma

¹⁶ Wén ci yok yëet Roma, Paulo acii beny mac Roma puol bii rëer ë rot kek apuruk töj tit ye.¹⁷ Nawën nün kadiäk cök, ke Paulo col kocdit Itharel reer Roma bïk röm kek ye. Nawën ci kenhium mat, ke lueel tënë ke, “Wämäthkie! Wén cök yen ciët këreec ca looi tënë kackua, ayi lön këc yen ciët wärkuandit dhöl yic, yen

acii mac Jeruthalem ku thön ya apuruuk Roma.¹⁸ Gokë yen thiieec awuɔc ca looi, ku wickë bik ya lony, rin acik yok ke cii kë ca looi lëu ye bi ya nök.¹⁹ Nawën la koc Itharel kuec wet bi ya lony, guo luɔndie col ayeth tene bennjaknhom Roma mac wuɔnda aya, cok a lon cii yen kë goɔny yen e kackua.²⁰ Yen e kë wic yen we buk röm, ku jaam kek we, rin yen acath ya mac rin wet raan yen ɻoɔth koc Itharel.”

²¹ Gokë lueel tene ye, “Acin athör ci yeeet tene yo Judia rienu, ku acin wämäthdan ci ben kek wet, lon le yen kereec ca looi. ²² Anhiarku buk welku piŋ rin aŋicku lon ye koc juēc akut tɔ yin thin, jääm guöp.”

²³ Këya, gokë aköl bi kek röm kek Paulo mat yic, ku koc juēc aaci ben aköl kënë te reer Paulo thin. Ku jol Paulo wet bääny Nhialic teet yic tene ke, joɔk riel yet theei. Eci them bi nyooth tene ke lon kë ye lueel rin Jethu e yic, ku nyooth lon thöŋ löŋ Mothith ku kæk kök ci gɔt koc kæk Nhialic tiŋ, kek wet ye lueel. ²⁴ Go koc kök wet ye lueel gam, ku kuec koc kök. ²⁵ Gokë jäl ke teer kamken, wen ci Paulo ye lëk ke elä, “Ee yic apei, yen te ci Wëi Nhialic raan kæk Nhialic tiŋ col Ithaya lek thin bi lueel elä tene wärkuan dit. ²⁶ Rin aci lueel elä,

‘Loor luel tene koc Itharel,

Wek aabi weyith diel piny apei ku acak bi deet,
wek aabi wenyiŋ päl piny apath, ku acak bi tiŋ.

²⁷ Rin kockä aa ril nhuum,
keek aaci keyith cuɔk,
ku keek aaci kenyin nieen.

ɻuɔt keek aa daai, ku ɻuɔt keek aa piŋ, ku detke kän yiic, ku lueel Nhialic.

Na ci rot looi këya,
ɻuɔt aaci kepuoth wel yen ku kuɔny ke.’ ”

²⁸ Ku wit Paulo wetde elä, “Alœukë bæk dhiel ɻic, lon wet bi koc kony bi koc pir, bö tene Nhialic, aci lek koc cie koc Itharel. Ku abik piŋ.”

[²⁹ Wen ci Paulo e wet kënë lueel, ke koc Itharel jiël ke teer apeidit kamken.]

³⁰ Ku jol Paulo reer run karou pan ye riɔp yic, ku e ye koc ben bik ye ben tiŋ lor ku nyuuc ke. ³¹ Ee ye piööc wet bääny Nhialic, rin Beny Jethu Kritho, ku jieem tene kuat raan ebën ke ciŋ riɔc, ku acin kënë ye gel bi ciŋ ye piööc.